

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. ιδ’ 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. Γ’ 63)

Ἔτος 104ον | Μάρτιος 2014 | 4277

«ΚΛΙΜΑΞ ΔΙ’ ΗΣ ΚΑΤΕΒΗ Ο ΘΕΟΣ»

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ βράδυ. Οί καμπάνες κτυποῦν χαρμύσωνα. Ὁ κόσμος τρέχει στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ ἀκούσει τοὺς χαιρετισμούς. Ἡ ἀκολουθία αὐτὴ μιλάει ἰδιαίτερα στὴν ψυχὴ μας. Ἄς σταθοῦμε ὁμῶς στὰ ὠραῖα τροπάρια καὶ στὴν ὑπέροχη στιχολογία τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου. Οἱ παρομοιώσεις καὶ οἱ διάφορες εἰκόνες εἶναι ἀφθαστες. Συνδέονται στενὰ μὲ τὰ ἱερὰ κείμενα τῆς Π. Διαθήκης ποὺ κάθε τόσο χρησιμοποιοῦν ὁ εὐλαβὴς ποιητής. Μὲ ρόδο καὶ κρίνο παρομοιάζεται ἡ Παρθένος. Εἶναι τὸ «ρόδον τὸ ἀμάραντον» καὶ «ἡδύπνοον κρίνον», ποὺ φύτρωσε μέσα στὰ ἀγκάθια ἀπὸ τὴν εὐγενέστατη Δαυϊτικὴ ρίζα, ὅπως γράφει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς καὶ «ἐκφυὲν εὐωδίας θείας ἐπλήρωσε τὰ σύμπαντα».

Ἄν ὁμῶς ἡ γῆ ἔχει τὰ ρόδα καὶ τὰ κρίνα ποὺ τὴ στολίζουν, ἡ θάλασσα ἔχει τὰ κοχύλια, μέσα στὰ ὁποῖα ὑπάρχουν τὰ πολύτιμα μαργαριτάρια. Ἔτσι ἡ Θεοτόκος ὀνομάζεται «κόκλος ἡ τὸν θεῖον μαργαρίτην προαγαθοῦσα». Καὶ ἡ παρομοίωση εἶναι πολὺ πετυχημένη. Ὅχι μόνο γιὰ τὸ Κύριος εἶναι ὁ πολύτιμος μαργαρίτης, σύμφωνα μὲ τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο, ποὺ ἀξίζει ὅλα κανεῖς νὰ τὰ πουλήσει, προκειμένου νὰ τὸν ἀποκτήσει, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ, ὅπως ἀπὸ τὰ κοχύλια ἔβγαινε ἐκεῖνο τὸ κόκκινο χρῶμα ποὺ λεγόταν πορφύρα, μὲ τὸ ὁποῖο ἔβαφαν τὴ βασιλικὴ ἀλουργίδα, ἔτσι κι ἐδῶ ἀπὸ τὰ ἀκραντα σπλάχνα τῆς Ἀειπαρθένου «**ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης, τὴν τῆς σαρκὸς πορφύραν περιβαλλόμενος τοῖς αἰχμαλώτοις ἐπιδημήσας, ἦλθε κυρῆσαι αἰχμαλώτοις ἄφρονας καὶ τυφλοὺς ἀνάβλεψιν**» (Ἠσ. ξα’ 1 καὶ Λουκᾶ δ’ 18).

Ἔτσι ἡ Θεοτόκος γίνεται τῆς «γῆς τὸ θεμέλιον» καὶ εἶναι συγχρόνως ὁ οὐρανός. Καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν τὸν κατεσκεύασε «ἐκ τῆς γῆϊνης φύσεως ὁ πάλαι ποτὲ ἐξ ὑδάτων πῆξας καὶ πρὸς ὕψος μειωρίσας τὸ στερέωμα». Καὶ δὲν εἶναι ἀπλῶς οὐρανὸς ἡ Πανάκρατος, ἀλλὰ καὶ «οὐρανῶν ὑψηλότερα», γιὰ τὸ ἐκείνου τοῦ ὑλικοῦ «οὗτος πολὺν θεϊότερος καὶ παραδοξότερος». Καὶ γιὰ νὰ τὸ ἐννοήσουμε καλὰ ἄς ἀκούσουμε τί γράφει ἐκεῖνος ποὺ ἀγάπησε πολὺ τὴν Παναγία καὶ τὴν ὕμνησε μὲ ὅλη τὴν καρδιά του, ὁ ἱερὸς Δαμασκηνός. Ὁ Δημιουργός, γράφει, ἀπὸ τὸν ὑλικὸ οὐρανὸν μᾶς ἔδωσε τὸν ἥλιο, ἀπ’ αὐτὸν ὁμῶς ἐδῶ τὸν οὐρανὸν, τὴν

Παρθένον, ἀνέτειλε τὸν ἥλιον τῆς Δικαιοσύνης. Διπλαρὸν τὸ αἰώνιο καὶ ἀναλλοίωτο φῶς, ποὺ προέρχεται ἐκ τοῦ ἀναλλοιώτου φωτὸς καὶ ποὺ ἔχει τὴν ὑπαρξὴν πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Τὸ ἄυλο καὶ ἀσῶματο ἐκ τῆς ἀγίας Θεοτόκου λαμβάνει σῶμα. Ἔτσι ἡ Θεοτόκος γίνεται ἡ «κλίμαξ δι’ ἣς κατέβη ὁ Θεός», καὶ ἡ «γέφυρα ἡ μετάγουσα τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν».

Ὁ Σωτὴρας τῶν ψυχῶν μας διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς ἐλευθερώνει τὴν ἀμαρτωλὴν ψυχὴν μας ἀπὸ τὸν αἰώνιο θάνατο. Ὅποιος ἔχει τὴν ὀρθὴν πίστη γιὰ τὴν Θεοτόκο, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἔχει καὶ τὴν ὀρθὴν καὶ ζωντανὴν πίστη πρὸς τὸν Υἱὸν τῆς Παρθένου, τὸν Λυτρωτὴ καὶ Θεό. Αὐτὸς δὲν φοβᾶται τίποτε. Οὐτε τὸν θάνατο, γιὰ τὸν καὶ ὁ θάνατος χάνει πᾶν τὴ δύναμή του καὶ γίνεται «πορθμεῖον πρὸς ἀθανασίαν», ὅπως πολὺ ὠραῖα ἐκφράζονται οἱ Πατέρες. Ὅσοι ζοῦν μὲ «ἀγγελικὴν πολιτείαν, πρὸς οὐρανὸν ἀναρπάζονται», γιὰ τὸ «ἡ πρὸς ζωὴν γέφυρα», εἶναι στὴν διάθεσή μας.

Ἀκοῦμε τοὺς χαιρετισμοὺς πολλὰς φορές καὶ αἰσθανόμαστε μιὰ ἀπόστασι ψυχικὴ τεράστια πρὸς ἐκείνην, ποὺ ἔδειξε ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ, ὅταν στάθηκε μὲ φόβο καὶ ἔκστασι. Ἡ ὠραιότης τῆς παρθενίας τῆς καὶ τὸ ὑπέρλαμπρο τῆς ἀγνότητος τῆς μᾶς φαίνονται κορυφὴ ἀπλησίαστες. Καὶ ὁμῶς πρὸς τὰ ἐκεῖ ἔχουμε κληθεῖ νὰ βαδίσουμε. Ὅπως ἐκεῖνη κράτησε καὶ συνέχισε καὶ αὗξησε τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, ἔτσι καὶ ἐμεῖς, κάθε σπέρμα καλοσύνης, ἀγνότητος, προσευχῆς κ.λ.π. ποὺ ὑπάρχει μέσα μας, ἔχουμε χρέος μὲ ἀγῶνα, μὲ ὑπομονή, μὲ περισυλλογὴ καὶ ἐπιμονὴ νὰ καλλιεργήσουμε καὶ αὗξήσουμε. «Ἄν οὖν σὺν τῷ σώματι καὶ τὴν μνήμην ἀγνίσωμεν», τότε θὰ ἀποκτήσουμε μέσα μας τὴν χάρι τοῦ Κυρίου, ποὺ διώχνει τὴν λάσπη τῶν παθῶν καὶ δημιουργεῖ τοὺς χαριτωμένους ἀνθρώπους.

**Ὁ Σωτὴρας
τῶν ψυχῶν μας διὰ
τῶν πρεσβειῶν τῆς
Παναγίας ἐλευθε-
ρώνει τὴν ἀμαρτωλὴν
ψυχὴν μας ἀπὸ τὸν
αἰώνιο θάνατο.**

«Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται;»

(Ιερεμίου η' 4)

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ περπατοῦσε στὸ δρόμο σκόνταψε καὶ ἔπεσε. Δὲν θὰ βιαστεῖ νὰ σηκωθεί: Νὰ ἡ ἀπλή, ἡ ἀπλούστατη ἐρώτηση, ποὺ μᾶς κάνει σήμερα ὁ Θεός. Δὲν θὰ χρειαστεῖ κόπος οὔτε πολλὴ σκέψη γιὰ τὴν ἀπάντηση: Βεβαίως, θὰ ἀποκριθοῦμε ὅλοι. Εἶναι πάρα πολὺ συνηθισμένο τὸ θέαμα ἐνὸς μικροῦ ἢ μεγάλου ποὺ σκοντάφτει, γλυστράει ἢ παραπατάει καὶ πέφτει. Καὶ τὸ πρῶτο ποὺ θὰ κάνει εἶναι νὰ σηκωθεί καὶ νὰ τινάξει τὰ ρούχα του. Ὑστερα θὰ συνεχίσει τὴν πορεία ἢ τὸ παιχνίδι του, ἂν εἶναι μικρὸ παιδί.

Τότε τί νόημα ἔχει ἡ ἐρώτηση τοῦ Θεοῦ: Μᾶς ρωτᾷ: **«Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται;»** (Ιερεμίου η' 4). Γιατί ἄραγε μᾶς λέει κάτι τόσο αὐτονόητο; Γιατί μᾶς θέτει ἓνα ἐρώτημα, στὸ ὁποῖο ἡ φυσικὴ, ἡ μόνη ἀπάντηση εἶναι ἓνα «ναί», ἓνα «βεβαίως»;

Διότι ἀπλούστατα συχνὰ ἡ ἀπάντηση δὲν εἶναι καθόλου ἓνα ναί. Πολλὲς φορές, ἀλίμονο, ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι ἀπαντᾶμε μ' ἓνα ἔμπρακτο «ὄχι». Μὲ ἓνα θλιβερὸ «ὄχι»!

* * *

Πολλοὶ ἄνθρωποι πέφτουν. Πέφτουν στὸ θέμα τῆς δικαιοσύνης καὶ τιμιότητας. Ἴσως μέχρι ἐνὸς σημείου ἦταν τίμιοι καὶ δὲν ἔκαναν ἀδικίες. Μιὰ ἄσχημη ὁμως μέρα τῆς ζωῆς τους παραπάτησαν καὶ ἔπεσαν. Διέπραξαν κάτι ποὺ δὲν ἦταν τίμιο καὶ δίκαιο. Ἐνιῶσαν τὸν ἑαυτό τους πεσμένο χαμηλά, κηλιδωμένο. Ἡ μιὰ ἀδικία ἔφερε τὴν ἄλλη, τὰ χέρια ἔπαψαν νὰ εἶναι καθαρὰ, οἱ πτώσεις διαδέχονταν ἡ μία τὴν ἄλλη. Ἡ ἀδικία καὶ ἡ σκοτεινότητα ἔγιναν μόνιμο κλίμα τῆς ζωῆς τους. Μέχρι πότε ὁμως θὰ μένουν ἔτσι; Μέχρι πότε θὰ κοίτῳνται πεσμένοι; **«Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται;»** Ἐνας ποὺ ἔπεσε δὲν θὰ σηκωθεί; Ὅσο ἄσχημο κι ἂν εἶναι τὸ πέσιμο, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελεῖ μόνιμη κατάσταση.

«Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται;» ρωτᾷ ὁ Θεὸς ὅλους ἐκείνους ποὺ γλίστρησαν καὶ ξαπλώθηκαν στὴ λάσπη. Εἶναι τὸ ἐρωτημᾶ του σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις ποὺ καταπατήθηκε ἡ ἠθικὴ καὶ τραυματίσθηκε ἡ ἀγνότητα. Τὸ ἀπευθύνει πρὸ παντὸς στοὺς νέους ἀνθρώπους ποὺ παρασύρθηκαν καὶ ἔπεσαν στὸ δρόμο τῆς διαφθορᾶς. Θὰ ἦταν ἀφάνταστα σπουδαῖο νὰ μὴν ἔπεφταν στὴν ἀνηθικότητα. Ἀλλὰ τὸ κακὸ ἔγινε. Καὶ τώρα θὰ μένουν ἔτσι, πεσμένοι μὲ τὸ πρόσωπο χωμένο στὴ λάσπη; Δὲν θὰ σηκωθοῦν, ὅπως σηκώνεται ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔπεσε, καθὼς ἀνέβαινε στὸ πεζοδρόμιο ἢ τὸ παιδάκι ποὺ χοροπηδοῦσε ἀσυλλόγιστα στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου, στραβοπάτησε καὶ βρέθηκε στὸ χῶμα;

Συχνὰ ἀκούγεται ἀπὸ τὸ στόμα ὀρισμένων μη-

τέρων: *«Ὅταν ἤμουνα μικρὴ στὸ πατρικὸ μου σπίτι, ὅταν ἤμουν νέα καὶ ἐλεύθερη, τὰ εἶχα καλὰ μὲ τὸν Θεό. Προσευχόμουν, τὸν ἀγαποῦσα, πῆγαίνα στὴν ἐκκλησία, προσπαθοῦσα νὰ εἶμαι ἐντάξει. Τώρα ὁμως μὲ τὰ παιδιά, μὲ τὶς δουλειές, μὲ τὴν κοσμικὴ ζωὴ τὰ παράτησα ὅλα. Τὸν ξέχασα τὸν Θεό, δὲν ἔχω πολλὲς σχέσεις μαζί του, ἔχω σκληρυνθεῖ».*

Κι ἐδῶ ξανακούγεται τὸ ἐρώτημα τοῦ Κυρίου: **«Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται;»** Γιατί νὰ μένετε στὴν κατάσταση αὐτή; Πέσατε. Σηκωθεῖτε λοιπόν! Ἄντὶ νὰ λέτε: κάποτε ἤμουνα αὐτὸ καὶ αὐτό, πεῖτε: Θὰ ξαναγίνω αὐτὸ ποὺ ἤμουνα. Ἐπεσα, ἀλλὰ πρέπει νὰ σηκωθῶ, ὅπως ἔπεσε καὶ σηκώθηκε δέκα φορές ἀπὸ τὸ πρῶτὸ ἢ μικρὴ μου κόρη!

* * *

«Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται;»; Τότε, συνεχίζει ὁ οἰκτίρμων Θεός, **«διατί ἀπέστρεψεν ὁ λαός μου... καὶ οὐκ ἠθέλησαν τοῦ ἐπιστρέψαι;»** (Ιερεμ. η' 5). Γιατί μένετε πεσμένοι, αἰχμάλωτοι στὸ κακὸ, τραγικοὶ ἀποστάτες; Σᾶς ἔπλασα, γιὰ νὰ στέκεστε ὄρθιοι, γιὰ νὰ περπατᾶτε χαρούμενοι, γιὰ νὰ τρέχετε ἐλεύθεροι. Καὶ σεῖς πέσατε στὴν ἁμαρτία, βουλιάξατε στὴν ἀποστασία καὶ δὲν ἐννοεῖτε νὰ βγεῖτε. Καὶ μεταβάλατε τὸν κόσμον σὲ κόσμον πεσμένων, ξαπλωμένων στὸ βοῦρκο. Μὰ δὲν βλέπετε ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀφύσικο, εἶναι τερατώδες; Δὲν καταλαβαίνετε ὅτι ἡ πτώση πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ τὴν ἀνόρθωση, ἀπὸ τὴν ἄμεση καὶ γρήγορη ἔγερση; Δὲν βλέπετε τὸ χέρι μου, ποὺ ἀπλώνεται ἐπάνω σας, γιὰ νὰ σᾶς σηκώσει, νὰ τινάξει ἀπὸ τὰ ρούχα σας τὸ χῶμα, νὰ καθαρῖσει τὴ λάσπη, νὰ γιατρέψει τὰ τραύματα, ποὺ προῆλθαν ἀπὸ τὴν πτώση σας; Ἐλάτε! Σηκωθεῖτε! **«Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται;»** Ἀναγνωρίστε τὸ ἁμάρτημά σας. Καὶ πᾶμε μαζί. Δικός σας εἶναι ὁ κόσμος. Δικός σας ὁ οὐρανός! Ἐμπρός! Μὴ μένετε πεσμένοι. Σηκωθεῖτε!

* * *

Θεέ μου, πόσο ἀδύνατοι εἴμαστε... Καὶ μέσα στὴν ἀδυναμία καὶ τὴν ἁμαρτωλότητά μας πόσο παράλογοι. Τί πιὸ φυσικὸ, τί πιὸ λογικὸ, ὅταν πέσαμε, νὰ σηκωθοῦμε; Ὅμως ἐμεῖς μένουμε καρφωμένοι, δεμένοι, ἀνίκανοι νὰ κινηθοῦμε, νὰ τρέξουμε μαζί Σου, Θεέ μου...

Κύριε, σῆκώσε μας. Δῶσε μας τὴ δύναμη κάθε μας πτώση νὰ συνοδεύεται ἀπὸ μιὰ ἀνόρθωση. Ἄνοιξέ μας τὰ μάτια νὰ δοῦμε τὸ χέρι Σου, ποὺ ἀπλώνεται, γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσει νὰ σταθοῦμε στὰ πόδια μας. Κάνε μας, Παντοδύναμε, ἀνθρώπους ποὺ θὰ στέκονται ὄρθιοι. Πού, ὅταν πέφτουν, θὰ σηκώνονται ἀμέσως, γιὰ νὰ συνεχίσουν τὸ δρόμο μαζί Σου...

«Τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα»

3

Νὰ προσευχόμαστε στὸν Κύριο Ἰησοῦ. Διπλαδὴ νὰ τοῦ ποῦμε τί;

Νὰ κάτι ποὺ συχνὰ μᾶς βασανίζει: Τὸ περιεχόμενο τῆς προσευχῆς. Μὲ τί νὰ γεμίσουμε τὴ συνομιλία μας μὲ τὸν Ἰησοῦ;

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ψάξουμε πολὺ. Ὑπάρχει πρόχειρος ἓνας ἀνεκτίμητος θησαυρός, ποὺ εἶναι ὁ λειτουργικός μας πλοῦτος.

Οἱ πιδὸ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὕμνους, ποὺ περιέχονται στὰ λειτουργικά μας βιβλία καὶ ποὺ τοὺς χρησιμοποιοῦμε στὴ θ. Λειτουργία καὶ στὶς ἄλλες ἱερὲς Ἀκολουθίες, ἀπευθύνονται στὸν Ἰησοῦ, τὸν Λυτρωτὴ μας. Εἶναι δοξολογίες καὶ ἱκεσίες μὲ σπάνια ἔμπνευση, μὲ δυνατὸ λυρισμὸ, μὲ θεολογικὸ βάθος, μὲ κρυστάλλινο αἶσθημα καὶ ἔχουν ἀναβλύσει ἀπὸ ἅγιες καρδιές.

Αὐτὸ τὸ θησαυρὸ μπορούμε καὶ πρέπει νὰ τὸν ἀξιοποιοῦμε στὴν ὥρα τῆς λατρείας, μὰ καὶ στὶς ἀτομικές, τὶς ἰδιωτικὲς προσευχές.

Στὴν ὥρα τῆς θ. Λειτουργίας οἱ ὕμνοι δὲν ἀποτελοῦν ἓνα εὐχάριστο ἄκουσμα. Προσφέρονται νὰ μᾶς βοηθήσουν στὴν ἀνάταση καὶ στὴ λατρεία τοῦ ἐσταυρωμένου Λυτρωτὴ μας. Γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ ζοῦμε τὴν κάθε ἔννοιάν τους καὶ νὰ τὴν ἀναφέρουμε, σὰν ξεχειλίσιμα τῆς καρδιᾶς μας, στὸν Κύριο. Ὅταν π.χ. λέμε «σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...», ἐκείνη τὴν ὥρα νὰ αἰσθανόμαστε τὴν παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ θυσία Του καὶ τὴν Ἀνάστασή Του.

Ἀλλὰ καὶ σ' ὅποιαδήποτε ἄλλη στιγμή νιώθουμε τὴν ἀνάγκη νὰ ἐπικοινωνήσουμε μὲ τὸν Σωτήρα, μπορούμε ν' ἀνοίξουμε ἓνα ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ προσευχηθοῦμε μὲ τὰ τροπάρια του καὶ μὲ τὶς εὐχές του. Τὸ μικρὸ βιβλίο ποὺ λέγεται «Σύνοψις» εἶναι τὸ πιδὸ πρόχειρο στὰ χέρια μας. Ἀλλὰ καὶ τὸ «Ἐγκόλπιο τῆς Θ. Λειτουργίας» καὶ τὸ «Ὁρολόγιον», ποὺ περιέχει τὶς καθημερινὲς Ἀκολουθίες, βάζουν στὴ διάθεσή μας τὸν πλοῦτο τῶν προσευχῶν τους καὶ τὴ φλόγα τῶν αἰσθημάτων τους. Τὶς προσευχές καὶ τὰ αἰσθήματα τῶν ἁγίων, ποὺ ἔγραψαν τὰ ἱερά αὐτὰ κείμενα.

* * *

Θὰ υπάρξουν ὅμως καὶ περιστάσεις ποὺ θὰ μιλήσουμε στὸν Κύριο ὄχι μὲ τὰ λόγια τῶν ἁγίων, ἀλλὰ μὲ τὰ λόγια τὰ δικά μας.

Προβλήματα προσωπικά, ποὺ τὰ ζοῦμε μὲ ἔνταση, θὰ τὰ ἀναθέσουμε στὸν Ἰησοῦ.

Αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης, ποὺ γεμίζουν τὴν ψυχὴ μας, θὰ τὰ προσφέρουμε στὸν Ἰησοῦ.

Ἀγωνίες, ποὺ μᾶς πιέζουν, θὰ τὶς ξεδιπλώσουμε στὸν Ἰησοῦ.

Μὴ δυσκολευτεῖτε τὴν ὥρα αὐτὴ νὰ τοῦ πεῖτε αὐτὸ ποὺ μέσα σας ἔχετε καὶ σᾶς συνεπαίρνει,

μ' ὅποιο τρόπο σᾶς διευκολύνει. Ὁ Ἰησοῦς δὲν ζητάει τὴν торνευμένη φράση, ἀλλὰ τὸν πηγαῖο τρόπο καὶ τὴ γνήσια προσευχὴ.

Μπορεῖτε νὰ ἔχετε ὡς ὑπόδειγμα:

Τὸν Ἰάειρο, ποὺ ἰκέτεψε μὲ θερμὴ πίστη καὶ μὲ διάκριση (Λουκ. ν' 40 καὶ ἐξῆς).

Τὴ Χαναναία μητέρα, ποὺ μὲ ἐπιμονὴ καὶ ταπεινώση ἀπαίτησε τὴ θεραπεία τῆς κόρης της (Ματθ. ιε' 21 καὶ ἐξῆς).

Τὴ Σαμαρείτιδα, ποὺ ἀπλὰ καὶ ἄδοξα φανέρωσε τὴν ἀπορία της (Ἰωάν. δ' 1 καὶ ἐξῆς).

* * *

Καὶ στὶς στιγμὲς τοῦ κοφτεροῦ πόνου; Τότε, ποὺ τὸ μυαλὸ ἀκίνητοποιεῖται, σχεδὸν νεκρώνεται καὶ ἡ γλῶσσα δύσκολα ἀρθρώνει τὶς λέξεις; Τότε τί κάνουμε;

Ἡ θεία Γραφὴ μὲ τὰ κλασικά της ὑποδείγματα μᾶς καθοδηγεῖ καὶ στὴ δύσκολη αὐτὴ στιγμή.

Μᾶς παρουσιάζει:

Τὸν ἁμαρτωλὸ Τελώνη, ποὺ φορτωμένος μὲ τὴ συντριβὴ τῆς ἐνοχῆς δὲν ἀπλώνεται σὲ ἀφηγήσεις, ἀλλὰ μένει στὴν ἐπανάληψη τῆς ἱκεσίας: **«ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ»** (Λουκ. ν' 13).

Τὸν ὀλιγόπιστο Πέτρο, ὁ ὁποῖος **«βλέπων τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξε λέγων· Κύριε, σῶσον με»** (Ματθ. ιδ' 30).

Τὸν Τυφλὸ τῆς Ἱερικοῦς, ποὺ, μόλις ἄκουσε πῶς περνάει ὁ Ἰησοῦς, **«ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν· υἱὲ Δαυὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησον με»** (Μάρκ. ι' 47).

Παρόμοια μπορούμε στὶς δύσκολες περιστάσεις νὰ φερθοῦμε κι ἐμεῖς. Μὲ μιὰ σύντομη θερμὴ ἱκεσία νὰ φωνάξουμε τὸν Ἰησοῦ. Νὰ τὸν καλέσουμε νὰ βοηθήσει. Μ' ἓνα «Χριστέ μου, σῶσε με». Μὲ ἓνα «Κύριε, ἐλέησον».

Ὅταν κανεὶς ρίξει τὸ κέντρο βάρους στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ποὺ ἐπικαλεῖται, αἰσθάνεται νὰ ἔρχεται καὶ νὰ στέκεται στὸ πλευρὸ του ὁ Δυνατός. Κι ὅταν τονίσει τὴν ἱκεσία, τὸ «σῶσον με» ἢ τὸ «ἐλέησον», μπορεῖ νὰ τοποθετήσῃ κάτω ἀπὸ αὐτὸ ὅλο τὸν ὄγκο τοῦ προβλήματος κι ὅλο τὸν πόνο. Ἐτσι ἡ κραυγὴ του γίνεται συγκεκριμένη καὶ ἄμεση.

Στις στιγμὲς τοῦ κοφτεροῦ πόνου, μὲ μιὰ σύντομη θερμὴ ἱκεσία νὰ φωνάξουμε τὸν Ἰησοῦ. Νὰ τὸν καλέσουμε νὰ βοηθήσει. Μ' ἓνα «Χριστέ μου, σῶσε με». Μὲ ἓνα «Κύριε, ἐλέησον».

Εἶπεν ὁ Κύριος. ἔὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἔὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων ἀλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΜΑΡΤΙΟΥ ΤΥΡΙΝΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. στ' 14-21
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. ιγ' 11 - ιδ' 4

νίψαι, ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν.

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΟΓΟΥ

«Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος».

Ἡ ζωὴ μας, ὅπως τὴν κατάντησε ἡ ἁμαρτία, εἶναι γεμάτη παραλογισμοὺς καὶ τρέλες. Καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ καιροῦ μας εἶναι ἄνθρωποι τοῦ παραλόγου, παράξενοι, ἐξωφρενικοί, γεμάτοι ἀντιφάσεις.

Ὅταν οἱ παράλογοι εὐρίσκονται στὸ ἀντίθετο στρατόπεδο, στὴν περιοχὴ ὅπου ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου κυβερνᾷ, τὸ πράγμα ἔχει καὶ κάποια ἐρμηνεία. Ὅταν ὅμως παραλογισμοὶ ἐμφανίζονται στὴ σκέψη καὶ στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων πού θέλουν νὰ εἶναι Χριστιανοί, τὸ φαινόμενο προκαλεῖ θλίψη στὴν ψυχὴ μας. Πρόκειται γιὰ ἕνα πλῆθος πού λέει ὅτι πιστεύει καὶ ὅμως ζεῖ ἀντιχριστιανικά. Γιὰ νὰ γίνουμε ὅμως πιὸ σαφεῖς ἄς ἐλθουμε στὰ λόγια τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Κύριος λέει καθαρά: **«Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὁ οὐράνιος».** Ἄν ὅμως συμβεῖ τὸ ἀντίθετο καὶ δὲν συγχωρήσετε στοὺς ἀνθρώπους τὰ σφάλματα πού σᾶς ἔκαναν, οὔτε ὁ Πατήρ σας, ὁ Θεός, θὰ συγχωρήσει τὶς ἁμαρτίες πού ἔχετε κάνει πρὸς αὐτόν.

ΟΙ ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΜΟΙ ΜΑΣ.

Τὰ λόγια τοῦ Κυρίου εἶναι τόσο σαφῆ πού ὅλοι τὰ κατανοοῦμε. Καὶ ὅμως νὰ πῶς τὰ πάθη μας μᾶς κάνουν παραλόγους ἀνθρώπους.

Πρῶτον ζητοῦμε ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ μᾶς συγχωρήσει, χωρὶς ἐμεῖς νὰ συγχωρήσουμε τοὺς συνανθρώπους μας. Λέμε στὴ Κυριακὴ προσευχή: **«καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλόμενα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν».** Πῶς νὰ γίνει αὐτὸ ἀφοῦ δὲν δίνουμε τὴ συγγνώμη; Δεύτερον ὁ Κύριος μᾶς προειδοποίησε καὶ εἶπε ὀλοκάθαρα, ὅταν πηγαίνεις στὸ θυσιαστήριό μου δῶρα καὶ προσφορὰς δὲν θὰ τὰ δέχομαι, ἂν δὲν συνοδεύονται μὲ εἰλικρινῆ προσπάθεια νὰ ζεῖς εἰρηνικὰ καὶ μονοιασμένα μὲ τοὺς ἄλλους. Ἐμεῖς ὅμως παρ' ὅλα αὐτὰ πᾶμε τὰ δῶρα μας, ἐνῶ ἡ καρδιά μας εἶναι βάρια ἀπέναντι τῶν συνανθρώπων μας. Πλησιάζουμε τὸ φρικτὸ θυσιαστήριό μου μὲ τὰ στήθη μας γεμάτα ἀπὸ ἐμπάθεια καὶ κακία. Χωρὶς νὰ ἀντιλαμβανόμαστε τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης μας. Κάτι ἄλλο ἀκόμη πού δείχνει τὴν ἀφροσύνη μας. Λέμε ὅτι πιστεύουμε στὸν Θεό. Πῶς ὅμως πιστεύουμε στὸν Θεὸ πού εἶναι ἀγάπη ὅταν τὰ χεῖλη μας δὲν ἀναφέρουν τὸ ρῆμα συγχωρῶ; Τί πίστη εἶναι αὐτὴ πού δὲν δίνει τὴ συγγνώμη σὲ κάποιον πού τὴν ζητεῖ; Ἀσφαλῶς πρόκειται γιὰ μιὰ ἀδιαφώτιστη πίστη. Ἄς προσθέσουμε τώρα καὶ ἕνα τέταρτο σημεῖο τοῦ παραλογισμοῦ τῶν «Χριστιανῶν». Ὁ Κύριος εἶπε: **«ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστι».** Ἐκεῖνος πού

δὲν εἶναι μαζί μου, εἶναι ἐναντίον μου. Ἐπομένως μιὰ ζωὴ χωρὶς ἀγάπη καὶ συγγνώμη, εἶναι μιὰ ζωὴ χωρὶς Θεὸ πού ἀγαπᾷ δικαίους καὶ πονηροὺς καὶ συγχωρεῖ τελῶνες καὶ ἁμαρτωλοὺς ὅταν μετανοήσουν.

«ΓΙΝΕΣΘΕ ΟΥΝ ΦΡΟΝΙΜΟΙ».

Αὐτὸς ὁ λόγος τοῦ ἀνεξίκακου Ἀρχηγοῦ τῆς πίστεώς μας ἔρχεται αὐθόρμητα στὸ νοῦ καὶ στὰ χεῖλη μας. Κι' ἂν ἡ ἄλογη δημιουργία ἢ ἡ πονηρὴ καὶ διεστραμμένη ψυχὴ, ἂν τὸ φίδι καὶ οἱ **«υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου»**, **«φρονίμως πονηρεύονται»**, ὅπως παρατηρεῖ εὐστοχα ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, δὲν ἐπιβάλλεται οἱ Χριστιανοί, τὰ παιδιά τοῦ Θεοῦ, ἐμεῖς ὅλοι, **«φρονίμως νὰ ἀγαθοεργήσωμεν»** συγχωροῦντες; **«Διὰ τοῦτο, προτρέπει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, μὴ γίνεσθε ἄφρονες»**, ἀλλὰ νὰ ἐξετάζετε καὶ νὰ κατανοεῖτε, ποιὸ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου σὲ κάθε περίπτωση καὶ σὲ κάθε στιγμή. Ἔτσι νὰ συμμορφώσεσθε πρὸς αὐτὸ καὶ νὰ γίνεσθε μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον πραγματικὰ σοφοὶ καὶ συνετοί. Καὶ στὸ σημερινὸ μας θέμα, στὴν περίπτωσή πού ἐξετάζει τὸ σημερινὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο, τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου εἶναι νὰ ποῦμε σὲ ὅποιον μᾶς ἔφταιξε, ἀδελφέ μου, ἔλα νὰ συγχωρεθοῦμε. Ἄς ρίξουμε στὴ θάλασσα τῆς λησμονιᾶς τὰ περασμένα κι ἄς δώσουμε τὰ χέρια. Ἔτσι θὰ ἔχουμε κάποια παρηγοσία ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καὶ θὰ μπορούμε νὰ λέμε **«ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλόμενα ἡμῶν».** Ἔτσι δὲν θὰ ἀκούσουμε τὸ **«πονηρὲ δούλε, ἔδει καὶ σὲ συγχωρῆσαι τὸν σύνδουλόν σου»**, ἀλλὰ τὸ **«εὖ δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ».** Τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ, **«πάτερ ἄφες αὐτοῖς»**, ἄς ἀντηχοῦν διὰ τὴν ἀρκῶς στὰ αὐτιά μας. Καὶ ἡ συγγνώμη πού πρόσφερε ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος στοὺς συμπατριῶτες του πού τὸν λιθοβολοῦσαν ἄς μὴ μᾶς διαφεύγει ποτέ. **«Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην».** Αὐτὴ εἶναι ἡ γραμμὴ ὅλων τῶν σοφῶν καὶ συνετῶν μέσα στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου.

Εἰσερχόμεθα σὲ ἅγια καὶ ἱερὰ περίοδο. Καθαρὴ ἑβδομὰς λέγεται ἡ ἐρχόμενη ἑβδομάς. Ἄς καθαρίσουμε λοιπὸν τὸν ἑαυτὸ μας, τὴν ψυχὴ μας, ἀπὸ κάθε μολυσμὸ σαρκὸς καὶ πνεύματος. Ἰδιαίτερα ὅμως ἄς καθαρίσουμε τὴν καρδιά μας ἀπὸ τὸ πάθος τῆς μνησικακίας, ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα πού μᾶς ἐμποδίζουν νὰ δώσουμε τὴ συγχώρηση στοὺς ἀδελφούς μας. Ἄς σκεφθοῦμε ὅτι ἔτσι κερδίζουμε τὴ ζωὴ, αὐτὴν ἐδῶ καὶ τὴν αἰώνια, ἔτσι κερδίζουμε τὴν εὐτυχία καὶ τὴ μακαριότητα. Ἄραγε θὰ ἐξακολουθήσει ἀκόμη κανεὶς μας νὰ παραλογίζεται, δηλαδὴ νὰ μὴ συγχωρεῖ;

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὐρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολουθεῖ μοι. Ἦν δὲ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφηταί, εὐρήκαμεν. Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΜΑΡΤΙΟΥ
Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. α΄ 44-52
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. ιβ΄ 1-10

ὃ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· ραββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῶτα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΜΑΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΘΕΟΣ

«Προτοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε».

Δὲν μπορούσε νὰ τὸ φαντασθεῖ ὁ Ναθαναήλ, ὅτι ἐκεῖ ποῦ ἦταν, κάτω ἀπὸ τὴν συκιά, τὸν ἔβλεπε ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ διαβεβαίωση τοῦ Κυρίου ὅτι «**πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε**» ἦταν γι' αὐτὸν μιὰ τρομερὴ ἐκπληξη, ποῦ τὸν κάνει νὰ διακηρύξει τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ λέγοντας: «**Ραββὶ σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ**».

Ἄν ὅμως ἡ ὑπερφυσικὴ γνῶσις τοῦ Κυρίου γιὰ τὸν Ναθαναήλ ἦταν μιὰ ἐκπληξη, γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς ποῦ γνωρίζουν ὅτι «**ἐν αὐτῷ ζῶσι καὶ κινουῦνται**», εἶναι μιὰ ἀνεξάντλητη

ΠΗΓΗ ΕΙΡΗΝΗΣ

Τὸ στοργικὸ βλέμμα τοῦ Θεοῦ ἀγρυπνεῖ ἐπάνω μου! Πόση γαλήνη χύνει στὴν καρδιά τοῦ ὁδοιπόρου τῆς γῆς αὐτὴ ἡ ἀλήθεια! Καὶ γίνεται αὐτὸ γιατί εἶναι τὸ βλέμμα ὄχι ἐνὸς οἰουδῆποτε, ἀλλὰ ἐνὸς πατέρα στοργικοῦ καὶ φιλάνθρωπου. «Μὲ βλέπει ὁ Θεός» ἢ «τὰ βλέπει ὁ Θεός» εἶναι φράσεις ποῦ παρηγοροῦν τὴν ψυχὴ κάθε πιστοῦ. Ὅταν σὲ θλιβερὲς στιγμὲς, ποῦ συνθλίβει τὴν ψυχὴ ἡ πίκρα καὶ μᾶς μαραίνει, ὅταν μὲ δάκρυα λέμε: «εἶμαι ἄρρωστος τόσον καιρὸ καὶ τὸ σπῆτι μου ταλαιπωρῶ» ἢ «ἔχουν ἐξαντληθεῖ τὰ οικονομικά μου, τί θὰ γίνῃ με τὴν οικογένειά μου;» μόνον ἡ πίστις ὅτι ὁ οὐράνιος Πατέρας μᾶς βλέπει, καὶ ὅπωςδήποτε ἐνδιαφέρεται, μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ διέξοδος τῆς τραγικῆς καταστάσεώς μας. Αὐτὴ ἡ πεποίθησις ὑπῆρξε τὸ καταφύγιο καὶ ὁ σταθμὸς ἀνεφοδιασμοῦ κάθε πιστῆς ψυχῆς. Αὐτὸ ὑπῆρξε καὶ τὸ μυστικὸ τῆς μεγάλης ὑπομονῆς καὶ ψυχικῆς γαλήνης τοῦ πρωταθλητοῦ τῆς ὀδύνης, τοῦ Ἰωβ. Ὁ δίκαιος αὐτὸς ἐπίστευε ὅτι «**Παντοκράτωρ ὁρατὴς ἐστὶν ἔργων ἀνθρώπων**», ὅτι εἶναι παντογνώστης, ἀφοῦ «**Κύριος πάντας ἐφορᾷ**». Ἐπομένως γνώριζε καὶ τὴν δική του δοκιμασία. Ἔτσι παρὰ τοὺς πολλοὺς πειρασμοὺς τοῦ Ἰωβ «**οὐκ ἤμαρτεν**» ἀλλὰ εἰρηνικὸς ἀνέμενε τὸν Θεὸν νὰ δώσει τὴ λύση τοῦ προβλήματός του, ὅπως καὶ τὴν ἔδωσε. Ὅπως ὅμως ἐγίνε τότε, παρόμοια καὶ σήμερα βλέπει ὁ Θεὸς τοὺς «**στεναγμοὺς τῶν πενήτων**», τὰ δάκρυα τῶν ἀδικουμένων, τὴ θλίψη τῶν συκοφαντούμενων. Ἡ πίστις αὐτὴ ὅτι ὁ Κύριος εἶναι «**πανταχοῦ παρὼν**» καὶ ὅτι βλέπει τὰ παιδιά του, εἶναι σπουδαιότατο ἐφόδιο γιὰ τὴ ζωὴ, εἶναι σωσίβιο γιὰ τὴς φουρτούνες τοῦ βίου, εἶναι ὅμως καὶ λιμάνι ὑπὸ πνεῦμα γιὰ κάθε θαλασσοδαρμένον ποντοπόρο τῆς γῆς. Ποιὸς πατέρας, ποιὰ μητέρα, βλέπουν τὸ παιδί τους νὰ ἔχει τὴν ἀνάγκη τους καὶ δὲν τρέχουν νὰ βοηθήσουν; Καὶ ἂν ὑποθεθεῖ ὅτι οἱ ἀνθρώποι γονεῖς δὲν συντρέχαν τὰ παιδιά τους, ποτὲ δὲν ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ κάτι τέτοιο

μὲ τὸν πολυεὐσπλαχνο Θεό, ὅπως βεβαιώνει ὁ προφήτης Ἡσαΐας. Ἔτσι ἡ πίστις ὅτι ζοῦμε κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ ἀόρατου οὐράνιου Πατέρα, γίνεται ἀκόμα καὶ ἀνεξάντλητη

ΠΗΓΗ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

Ὁ Θεὸς εἶναι παντοδύναμος. Τίποτε δὲν τοῦ εἶναι ἀδύνατο. Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ ἀντισταθεῖ σὲ ὅ,τι αὐτὸς θέλει. Στὴς ἐνέργειες τοῦ Κυρίου μέχρι σήμερα «**τίς ἀνθέστηκε;**» Κανεὶς ἀπολύτως. Ὅταν λοιπὸν πιστεύω ὅτι ἡ ἀπειρη δύναμη ποῦ εὐεργετεῖ ὅλους, ποῦ γίνεται ὑπέρτης σὲ ὅλους, μὲ βλέπει καὶ με ἀκούει, πῶς νὰ τὰ χάσω καὶ νὰ ἀποθαρρυνθῶ; Ἔτσι δὲν τὰ ἔχασε ὁ προφήτης Δαβὶδ, ὅταν τὸν ἐκύκλωσαν οἱ ἐχθροὶ του καὶ ἤθελαν νὰ τὸν ἐξοντώσουν. «**Προωρῶμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ**». Βλέπω, ἔλεγε, τὸν Κύριο πάντοτε μπροστά μου, ὅτι εἶναι στὰ δεξιά μου ἕτοιμος νὰ με προστατέψῃ γιὰ νὰ μὴν κλονισθῶ. Καὶ ὅπως ὁ στρατιώτης κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ ἀξιωματικοῦ πολεμᾷ μὲ περισσότερο θάρρος, ὅπως τὸ παιδί πλάι στὸν πατέρα του βαδίζει ἀτρόμητο, ἔτσι καὶ ὁ Χριστιανὸς κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ Χριστοῦ ἀγωνίζεται μὲ θάρρος καὶ πίστις γιὰ τὴν νίκη. Ἡ πείρα τῶν ἁγίων ὅλων τῶν ἐποχῶν εἶναι ὅτι διατηρώντας ζωντανὴ τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ αὐτὸ τοὺς ἔκανε ἀνδρείους, «**ἰσχυροὺς ἐν πολέμῳ**». Καὶ ἐπειδὴ σήμερα γιορτάζουμε τὸν θρίαμβο τῆς Ὁρθοδοξίας, πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι αὐτὸς κατορθώθηκε μὲ τὴν πίστιν, ὅτι συναγωνίζεται ὁ Κύριος ὑπὲρ τῆς ἀλήθειας. Ἄς ταλαιπωροῦσαν οἱ εἰκονομάχοι καὶ οἱ αἵρετικοὶ τοὺς Ὁρθοδόξους, ἄς τοὺς ἔδερναν, ἄς τοὺς φυλάκιζαν, ἄς τοὺς ἀκρωτηρίαζαν, ἀκόμη καὶ ἄς τοὺς φόνευαν σκληρά, ἐκεῖνοι πίστευαν ὅτι ὁ Θεὸς βρίσκεται κοντά τους. Ἔτσι δὲν λύγισαν. Νίκησαν. Ὁριάμβησαν. Αὐτὴ ἡ πεποίθησις στὴν ἀπαναχοῦ παρουσία τοῦ Κυρίου μας, ἄς εἶναι καὶ γιὰ μᾶς τὸ φάρμακο στὴς ἀποθαρρύνσεις ποῦ κυριεύουν συχνὰ τὴν ψυχὴ μας. Ὁ Θεὸς σὲ βλέπει, ἄς λέμε στὸν ἑαυτὸ μας, ὁ Θεὸς εἶναι μαζί σου, ὁ Θεὸς εἶναι μέσα σου, ὁ Θεὸς ἔχει τὸν πρῶτο καὶ τελευταῖο λόγο στὴν πορεία σου, ὁ Θεὸς εἶναι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ τελευταία λέξη γιὰ ὅλα.

Μέσα σὲ πολλοὺς ἱεροὺς ναοὺς τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, στὸ τέμπλο, πάνω ἀπὸ τὴν ὠραία πύλη, ὑπάρχει ζωγραφιστὸ ἢ ἀνάγλυφο ἕνα μεγάλο μάτι. Συμβολίζει τὸ βλέμμα τοῦ παντεπόπτου Θεοῦ. Ἄς τὸ κοιτάζουμε, εἶναι πηγὴ εἰρήνης καὶ δυναμείας γιὰ τὴν πορεία μας. Εἶναι ὑπόμνησις ὅτι «**ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας**».

“Όταν ἡ ἀγάπη «παιδεύει»

Γ’

Ἀντιπροσωπευτικά θὰ δοῦμε πῶς ἀντιμετωπίζουν τὸ πρόβλημα τοῦ πόνου μερικὲς θρησκείες. Γιὰ τὸν Βουδισμό ὑπαρξὴ καὶ δεινὰ εἶναι τὸ ἴδιο πράγμα. Ἀφοῦ βρισκόμαστε στὸν τροχὸ τῆς ὑπάρξεως πρέπει νὰ ὑποφέρουμε. Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ ἀποφύγουμε τὰ δεινοπαθήματα τῆς ζωῆς εἶναι νὰ βγοῦμε ἔξω ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ, δηλαδὴ νὰ πάψουμε νὰ ζοῦμε. Δραστικὸ φάρμακο, ἀλλὰ ἀκριβό. Στὸν ποнокέφαλο συνιστᾶ τὸν ἀποκεφαλισμό.

Τὸ πιὸ μεγάλο, λοιπόν, δυστύχημα γιὰ τὸν Βουδισμό εἶναι ἡ ἴδια ἡ ὑπαρξὴ. Καὶ ἡ αἰτία τῆς ὑπάρξεως εἶναι ἡ ἐπιθυμία τῆς ζωῆς. Ὁ πόθος τῆς ζωῆς καὶ ἡ προσκόλλησις σ’ αὐτὴ δημιουργοῦν τὴ γέννησι καὶ ἀκολουθεῖ ὅλη ἡ θλιβερὴ ἀλυσίδα τῶν δεινῶν: Ὁ πόνος, ἡ θλίψις, ἡ ἀπόγνωσις, ἡ ἀρρώστια, τὰ γηρατεία, ὁ θάνατος. Καὶ στὴν προσπάθεια νὰ καταργήσουν τὴν ἀνθρώπινη ὀδύνη, καταργοῦν καὶ ἐκμηδενίζουν τὴν ἴδια τὴ ζωὴ. Ὁ πόνος ἐδῶ ροκανίζει ἀδιάκοπα τὶς ρίζες τῆς ζωῆς. Γι’ αὐτὸ μαζὶ με τὸν πόνον ἀποστρέφονται καὶ τὴ ζωὴ καὶ ἐπιδιώκουν τὴν ἐκμηδενισίαν της. Γιὰ νὰ λύσει ὁ Βούδας τὸ πρόβλημα ζήτησε νὰ προχωρήσουμε πέρα ἀπὸ τὴν πράξι, στὴν ἐπιθυμία. Κόψτε, εἶπε, τὴ ρίζα τῆς ἐπιθυμίας. Ἐτσι μόνον θὰ φθάσει ὁ ἄνθρωπος στὴν ἀπαθὴ καὶ ἀδρανὴ κατάστασι τοῦ Νιρβάνα. Ἡ κατάσταση αὐτὴ εἶναι διάλυσις τῆς προσωπικότητος καὶ τῆς ὑπαρξὸς. Στὴν κατάστασι αὐτὴ περνάει ὁ ἄνθρωπος τὰ ὅρια τοῦ πόνου, τῆς ὀδύνης καὶ κάθε λυπηροῦ. Ἐτσι φθάνει στὴν ἀπάθεια καὶ στὴν ἀναισθησία.

Βρισκόμαστε σὲ μιὰ λύσι πού ἀπορρίπτει ὁ σωστὸς καὶ ἀγωνιστὴς ἄνθρωπος. Ὁ Βούδας μᾶς συμβουλεύει νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὴν προσωπικότητα. Ἀλλὰ, ὅπως πολὺ σωστὰ εἶπαν, με τὸν τρόπο αὐτὸ ὑποβιβάζουν τὴ ζωὴ στὸ ἐπίπεδο τοῦ λαχανικοῦ. Καὶ αὐτὸ τὸ θεωροῦν λύσι! Συνιστοῦν τὴν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ κάθε ἐπιθυμία, χωρὶς νὰ σκέπτονται πῶς ὁ μόνος ἀποτελεσματικὸς τρόπος ἀπαλλαγῆς ἀπὸ οποιαδήποτε ἐπιθυμία εἶναι ἡ ἀντικατάστασις της ἀπὸ μιὰ ἀνώτερη. Ἡ θετικὴ ἀντιμετώπισις εἶναι πάντοτε προτιμότερη ἀπὸ τὴν ἀρνητικὴ.

Δὲν ἀπαλλάσσεται κανεὶς ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία με τὸν βίαιον στραγγαλισμὸ της, ἀλλὰ με τὴν ἔκφρασις της σὲ ὑψηλότερη μορφή. Ἐτσι ἡ ἐπιθυμία μεταμορφώνεται καὶ ἐξαγιάζεται. Ἡ ἀγάπη πού αἰχμαλωτίζεται ἀπὸ τὴ σάρκα ἐκφυλίζεται. Γίνεται πάθος, πού ἐξευτελίζει καὶ ἐξευτελιζεται. Ὅταν ὁμως στρέφεται σὲ ἀνώτερους σκοποὺς ἐξευγενίζεται καὶ ἐξαγιάζει τὰ πάντα. Ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ εὐτελέστερον ἀπορρίπτεται με τὴν ἀγάπη γιὰ τὸ ὑψηλότερον καὶ τὸ εὐγενέστερον.

Παρόμοια με τὴ στάσι τοῦ Βουδισμοῦ εἶναι καὶ τοῦ Ἰνδουισμοῦ. Ἀποδίδει τὶς ἀδικίες καὶ τὶς δοκιμα-

σίες τῆς ζωῆς σὲ προγενέστερες γεννήσεις. Τὰ δεινοπαθήματα, λένε, πού νομίζουμε ὅτι προέρχονται ἀπὸ τὸ περιβάλλον μας καὶ ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους μας, δὲν προέρχονται πραγματικὰ ἀπὸ αὐτοὺς, ἀλλὰ ἀπὸ τὴ δικὴ μας κακὴ ἐκλογὴ σὲ προηγούμενη γέννησις μας! Κάθε πόνος ἔχει κάπου τὴν προηγούμενη του ἀμαρτία. Ἐπομένως κάθε δεινοπάθημα εἶναι δίκαιο.

Μποροῦμε νὰ φανταστοῦμε τὶς συνέπειες μιᾶς τέτοιας μοιρολατρικῆς θεωρήσεως τοῦ πόνου; Καταργεῖ κάθε ὑπευθυνότητα καὶ μεταβάλλει τὸν ἄνθρωπον σὲ ἓνα ἄβουλον ρομπότ, χωρὶς προσωπικὴ συμμετοχὴ στὶς πράξεις καὶ ἐνέργειές του. Εἶναι ἀδικη καὶ αὐθαίρετη, ἀφοῦ εἶναι τελείως ἀναιτιολόγητη. Ἡ αὐθαιρεσία της ξεπερνάει συχνὰ καὶ αὐτὰ τὰ ὅρια τοῦ παραλογισμοῦ.

Σύμφωνα με τὴ θεωρία αὐτὴ ὁ Ἰώβ, ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἀκόμα καὶ ὁ Χριστὸς ἔπρεπε νὰ ἦσαν πολὺ ἀμαρτωλοὶ σὲ προηγούμενη γέννησις, γιὰ νὰ ὑποφέρουν τόσα δεινὰ στὴν παρούσα ζωὴ! Καὶ ὁ παραλογισμὸς τους συνεχίζεται: «*Γιατί νὰ βοηθᾶμε τοὺς ἀσθενεῖς στὰ νοσοκομεῖα; λένε. Ἐτσι δὲν ἐπεμβαίνουμε στὸ νόμον τοῦ Κάρμα, πού σύμφωνα με αὐτὸν ὑποφέρουν τὶς συνέπειες τῶν προηγούμενων πράξεων τους;*»

Γενικότερα ἡ μετεμψύχωσις ὄχι μόνον δὲν ἐξηγεῖ τὶς δοκιμασίες καὶ τὶς θλίψεις, τὸ πρόβλημα τοῦ πόνου, ἀλλὰ τὸ περιπλέκει περισσότερον. Σύμφωνα με αὐτὴν τιμωρεῖται ἓνας ὄριμος ἄνθρωπος γιὰ παραπτώματα πού ἔγιναν στὴν παιδικὴ ἡλικία καὶ οὔτε καν τὰ θυμᾶται καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος πού τιμωρεῖ ἀρνεῖται νὰ δώσει οποιαδήποτε ἐξήγησι.

Στὴν ἴδια μοιρολατρικὴ γραμμὴ κινεῖται καὶ ἡ μουσουλμανικὴ θεωρήσις. Ὁ μουσουλμάνος βλέπει παντοῦ τὴν ἀπόλυτη κυριότητα τοῦ Θεοῦ με τὸ δικό του στενὸ καὶ περιορισμένον τρόπο. Ὅτιδήποτε γίνεται εἶναι θέλημα τοῦ Θεοῦ χωρὶς νὰ συμμετέχει καὶ ὁ ἄνθρωπος. Ἐτσι δικαιολογεῖ καὶ τὰ πιὸ ἀπαίσινα ἀνοσιουργήματα, ἀπαλλάσσοντας τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν προσωπικὴ του εὐθύνη. Ὁ Θεὸς ἔχει προορίσει καὶ προδιαθέσει, κατὰ ἀναπόδραστο ἀνάγκη, καθετὶ πού συμβαίνει. Τὸ καλὸ καὶ τὸ κακὸ πού ἔρχεται εἶναι ἐξ Ἰσοῦ θέλημά Του. Ἡ στάσι πού ἀρμόζει στὸν πιστὸ εἶναι νὰ σκύβει παθητικὰ τὸ κεφάλι στὴ θέλησι αὐτὴ. Ἰσλάμ, κατὰ γράμμα, σημαίνει ὑποταγὴ στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ αὐτὸ βγαίνει καθαρὰ ὅτι ἡ μουσουλμανικὴ ἄποψις γιὰ τὶς δοκιμασίες καὶ τὰ δεινὰ εἶναι νὰ τὰ ἀποδέχεται κανεὶς μοιρολατρικὰ σὰν θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ὑποφέρει. Πόσι, ἀλήθεια, διαφορὰ ἀπὸ τὴ θετικὴ καὶ δημιουργικὴ ἀντιμετώπισι τῶν Χριστιανῶν! «**Χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου**», ἔλεγε ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Καὶ ἔχαιρε πραγματικὰ καὶ μεταμόρφωνε τὸν πόνον σὲ δημιουργία.

Στὴν Ὁρθοδοξία μας

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας! Ἡ Ἐκκλησία τῶν Πατέρων μας. Τὴν ἀτενίζουμε σήμερα γεμάτοι δέος καὶ ἀγάπη. Τὸ πρόσωπό της ἔχει αἰχμαλωτίσει τὸ βλέμμα μας. Ἡ ψυχὴ μας ψάλλει, τὰ χέρια μας ὑψώνονται γιὰ νὰ τῆς προσφέρουν τὸν ὕμνο μας.

Ὁρθοδοξία σὲ βλέπουμε μέσα στοὺς αἰῶνες νὰ ἔχεις προσπλωμένο τὸ βλέμμα στὸ ἴδιο σημεῖο. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς υπάρξεώς σου μέχρι σήμερα ἀτενίζεις σταθερὰ καὶ μόνιμα κάτι ἢ μᾶλλον Κάποιον. Αὐτὸν ποὺ γεμίζει τὴν καρδιά σου καὶ καλύπτει τὴν ἀγάπη σου: τὸν σταυρωθέντα Υἱὸ τοῦ Θεοῦ. Τὸν Κύριο καὶ Θεό μας. Τὸν Ἰησοῦ.

Οἱ Ἀπόστολοί σου εὐαγγελίζονται τὸ μυστήριο τοῦ Θεανθρώπου Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Οἱ θεολόγοι καὶ Πατέρες σου τὸ διδάσκουν. Οἱ ὕμνωδοὶ καὶ οἱ ποιητές σου τὸ τραγουδοῦν. Οἱ ἅγιοι καὶ ὄσιοί σου τὸ προσκυνοῦν ἐκστατικοί. Καὶ οἱ μάρτυρές σου ἔκλεισαν τὰ μάτια γελαστοί, γιὰτὶ πίστευαν καὶ ζοῦσαν τὸ μαρτύριο αὐτό, τὸ ἀπέραντα θαυμαστό.

Ὑμνοῦμε ἐσένα, ποὺ μᾶς ἔμαθες νὰ πιστεύουμε, νὰ λατρεύουμε, νὰ γονατίζουμε εὐλαβικὰ μπροστὰ στὸ μυστήριο τοῦ σαρκωθέντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, Ἐκείνου ποὺ εἶναι τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος.

Σὲ ὕμνοῦμε, γιὰτὶ μᾶς διδάσκεις νὰ κοιτάζουμε μὲ στοργὴ τὸν ἄνθρωπο. Γιὰτὶ καὶ σὺ τὸν ἀντιμετωπίζεις μὲ τόση στοργὴ καὶ τρυφερότητα! Τοῦ φέρεσαι τόσο φιλόφωτο! Εἶσαι ἀληθινὰ «φιλόφωτο», δηλαδὴ φιλεῖς -ἀγαπᾶς μὲ βαθιὰ καὶ ἔντονη ἀγάπη- τὸν ἄνθρωπο. Δὲν εἶσαι σκληρὴ καὶ ἀνάληπτη. Δὲν εἶσαι τυραννικὴ καὶ αὐταρχικὴ. Ἰαυτὸ εἶναι τὸ πρόσωπό σου, ὅπως καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ Νυμφίου σου. Ἡ διδασκαλία σου χύνει λάδι στὶς πληγές, θεραπεύει ὑπομονητικὰ τὰ τραύματα. Δὲν μᾶς ἀποπαίρνεις, δὲν μᾶς ἀπομακρύνεις. Κι ὅταν -στὰ πρόσωπα μερικῶν διδασκάλων σου- γίνεσαι αὐστηρὴ καὶ τότε ἡ αὐστηρότητά σου εἶναι αὐστηρότητα μάνας, ποὺ πονάει γιὰ τὰ παιδιά της. Νιώθεις τὴν ἀδυναμία μας.

Ὅμως δὲν συμβιβάζεσαι μὲ αὐτή. Δὲν παύεις νὰ μᾶς θυμίζεις κάθε στιγμή ὅτι δὲν μπορούμε νὰ μείνουμε ἐδῶ ποὺ βρισκόμαστε. Ὅτι πρέπει νὰ μεταμορφωθοῦμε. Μᾶς δέχεσαι ὅπως εἴμαστε, ἀλλὰ γιὰ νὰ μᾶς μεταμορφώσεις. Γιὰ νὰ μᾶς γλιτώσεις ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ μᾶς εἰσαγάγεις στὸ βασίλειο τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης, τοῦ Θεοῦ. Μᾶς δέχεσαι μὲ τὰ κουρέλια μας, ἀλλὰ μᾶς τονίζεις ὅτι δὲν παύουμε νὰ εἴμαστε οἱ πρίγκιπες τοῦ Θεοῦ, οἱ κληρονόμοι τοῦ Θεοῦ, οἱ προορισμένοι γιὰ τὴν θέωση.

Πῶς νὰ μὴν σὲ ὕμνοῦμε, ποὺ μᾶς ἔμαθες νὰ βλέπουμε μὲ στοργὴ τὸν ἄνθρωπο, νὰ καιρόμα-

στε στὸ πρόσωπό του ἓνα κληρονόμο τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ;

Μᾶς ἔμαθες νὰ βλέπουμε τὸν κόσμον μὲ καινούργια μάτια. Ὅπως τὸν βλέπεις ἐσύ. Ἐνα κόσμον ποὺ ἔχει πάνω του καὶ μέσα του κάτι ἱερό, κάτι ἅγιο. Ἡ γῆ ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ τὴν πάτησαν τὰ πόδια τοῦ Θεανθρώπου δὲν εἶναι πιά τὸ ξερὸ κῶμα. Τὸ ψωμί ποὺ μᾶς δίνει γίνεται Σῶμα Χριστοῦ. Καὶ τὸ κρασί τῶν ἀμπελιῶν τίμιο Αἷμα τοῦ Κυρίου μας. Τὰ ψάρια ἔγιναν τὸ σύμβολο τοῦ Λυτρωτῆ καὶ τὰ φτωχὰ ἀγρολούλουδα, ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ μπῆκαν στὶς θεῖες παραβολές Του, ἔγιναν κάτι τὸ ἱερό. Σὲ ὅλα ἀπλώθηκε ὁ ἀγιασμός τοῦ Χριστοῦ, σὲ ὅλα ἔχει μπεῖ μιὰ ἔστω ἀκτίνα ἀπὸ τὸ φῶς Του.

Γι' αὐτὸ καὶ σύ, Ἐκκλησία μας, δὲν δυσκολεύεσαι νὰ προσευχηθεῖς γιὰ ὅλη τὴν κτίση, νὰ τὴν εὐλογῆσεις ἐν ὀνόματι Κυρίου. Νὰ προσφέρεις τὴ χαρούμενη εὐλογία σου καὶ νὰ σφραγίσεις μὲ τὸν ἀγιασμό σου τὰ σπίτια, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ ζῶα, τὰ χωράφια, τὸν ἀέρα καὶ τὸ νερό, τὸ ἀλάτι καὶ τὸ ψωμί, τοὺς τόπους τοῦ μόχθου, ὅπως καὶ τοὺς χώρους τῆς λατρείας.

* * *

Ὁ ρ θ ό δ ο ξ η Ἐκκλησία μας, καθὼς σὲ ἀτενίζουμε, καθὼς μελετοῦμε τὸ κάλλος τοῦ προσώπου σου, πλημμυρίζουμε μὲ ἀγαλλίαση.

Τὸ πρόσωπό σου εἶναι χαμογελαστό. Εἶναι σκεπασμένο μὲ φῶς. Γιὰτὶ ἐσὺ ζεῖς ἀδιάκοπα τὴν ἀνάσταση τοῦ σαρκωθέντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Τὴν ἀνάστασή Του τὴν τραγούδησες ἀπὸ τὰ πρῶτα σου βήματα. Τὴν τραγουδᾷς, Ἐκκλησία μας, κάθε Κυριακὴ στὸν Ὁρθρο.

Εἶσαι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀναστάσεως. Ὅποιος ἔρχεται κοντά σου ἀμέσως νιώθει τὴ διαφορὰ θερμοκρασίας καὶ φωτός. Ἀκτινοβολεῖς φῶς καὶ ζεστασιὰ ἀναστάσιμη. Γεμίζεις τὴν ψυχὴ μας μὲ χαρὰ ἀναγεννητικὴ, μᾶς χορηγεῖς καὶ μᾶς ἀνανεώνεις αὐτὴ τὴ μεγάλῃ ἐλπίδα.

Σ' εὐλογοῦμε, γιὰτὶ μᾶς ἔδωσες καὶ στὰ δικά μας πρόσωπα τὸ ἀναστάσιμο χαμόγελο.

Ὁρθοδοξία, Ἐκκλησία μας, Ἐκκλησία τῶν Πατέρων μας! Πῶς νὰ σὲ ὕμνήσουμε ἄξια, ἐσένα ποὺ ξεπερνᾷς κάθε ὕμνο μας;

**Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία
εἶσαι ἡ Ἐκκλησία τῆς
Ἀναστάσεως. Ὅποιος
ἔρχεται κοντά σου
ἀμέσως νιώθει τὴ
διαφορὰ θερμοκρασίας
καὶ φωτός. Γεμίζεις
τὴν ψυχὴ μας μὲ χαρὰ
ἀναγεννητικὴ,
μᾶς χορηγεῖς καὶ μᾶς
ἀνανεώνεις αὐτὴ
τὴ μεγάλῃ ἐλπίδα.**

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε

μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράββατον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΜΑΡΤΙΟΥ Β' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. β' 1-12
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. α' 10 - β' 3

δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγινούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτω διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς,

εἶπεν αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας, λέγει τῷ παραλυτικῷ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράββατον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΥΠΟΦΕΡΩ;

«Ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες»

Ὁ Κύριος ὁμιλεῖ μέσα σ' ἓνα φιλόξενο σπίτι τῆς Καπερναοῦμ. Τὰ πλήθη ποῦ συνωστίζονται γύρω του, παρακολουθοῦν προσεκτικά. Ξαφνικά ὅμως τὰ μάτια ὅλων στρέφονται πρὸς τὴν ὄροφὴ τοῦ σπιτιοῦ. Παράξενο θέαμα. Τέσσερα παλικάρια κρατοῦν ἓνα παράλυτο. Ἄνοιξαν τὴν στέγην καὶ ὁ ξαπλωμένος παράλυτος εὐθέως βρίσκεται στὰ πόδια τοῦ μεγάλου Ἰατροῦ. Ὁ ἀσθενής, ζωντανὸς νεκρός, βασιανισμένος χρόνια τώρα σὲ κρεβάτι τοῦ πόνου, περιμένει τὴν θεραπεία του. Ὁ Κύριος τὸν θεραπεύει μ' ἓνα του λόγο. «**Σοὶ λέγω, τοῦ εἶπε, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.**» Τὸ μαρτύριο τοῦ πόνου ἔλαβε μὲ τὴ θεία προσταγὴ τέλος. Ὁ παράλυτος, χαρούμενος, βαδίζει τὸν δρόμο του. Γεννᾶται ὅμως τὸ ἐρώτημα γιατί ὁ ἄνθρωπος, τὸ τελειότερο ἀπὸ τὰ δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, νὰ πάσχει καὶ νὰ υποφέρει;

Ο ΘΛΙΒΟΜΕΝΟΣ ΑΜΑΡΤΩΛΟΣ

Οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου «**τέκνον ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου**» δείχνουν ὅτι ὁ παράλυτος τῆς Καπερναοῦμ ἦταν ἓνας ἀμαρτωλός. Τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας τὸν εἶχε γονατίσει. Ἡ ἀμαρτωλὴ ζωὴ του, τὸν εἶχε παραλύσει. Αἰτία τῆς θλιβερῆς καταστάσεώς του ἦταν ὁ ἴδιος καὶ ὄχι ὁ Θεός. Ὁ Πανάγαθος ὅμως, ποῦ γνωρίζει ἀπὸ τὸ πικρὸ νὰ βγάξει γλυκό, χρησιμοποιοῦν αὐτὸ τὸ πικρὸ κατασκευάσματος τῆς ἁμαρτίας μας, γιὰ τὸ ξύπνημα τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ὠφέλειά μας. Τὸν πόνο καὶ τὴ θλίψη τὰ χρησιμοποιοῦν γιὰ θεραπεία καὶ σωτηρία.

Ὅπως οἱ γιατροὶ γιὰ νὰ θεραπεύσουν τὸν ἄρρωστο τοῦ δίνουν φάρμακα, πολλὲς φορές κατάπιπρα καὶ κάνουν ὀδονηρὲς ἐχειρήσεις καὶ καυτηριάσεις καὶ ἐπιβάλλουν ἀκόμη αὐστηρὴ δίαιτα, ἔτσι καὶ ὁ Ἰατρός τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων. Ὁ πόνος στὰ χέρια τοῦ πάνσοφου Κυρίου, εἶναι μέσον ἀποτοξινώσεως τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὰ δηλητήρια τῆς ἁμαρτίας καὶ ὄργανο ἀποκοπῆς τῶν πνευματικῶν καρκινωμάτων καὶ εἶδος ψυχικῆς διαίτας γιὰ νὰ ἐμποδιστεῖ νέα πτώση μας σὲ τὸ κακό.

Τὸ παράδειγμα τοῦ σημερινοῦ παραλυτικοῦ, ὅπως καὶ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ καὶ πολλῶν ἄλλων, δείχνουν ὅτι, γιὰ πολλοὺς ἀμαρτωλοὺς στοὺς ὁποίους τὰ μέσα τῆς συμβουλῆς καὶ νουθεσίας δὲν φέρνουν ἀποτελέσματα, τὸ δραστικὸ φάρμακο τοῦ πόνου εἶναι σωτήριο. Ὅταν θολώσει ὁ νοῦς ἀπὸ τὰ «**πάθη τῆς**

ἀτιμίας» ὁ ἄνθρωπος δὲν παίρνει ἀπὸ λόγια. Τότε ἢ «**παιδεία Κυρίου ἀνοίγει τὰ ὦτα**». Ὁ πόνος σπάζει τὸν γρανίτη τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας. Μαλακώνει τὴν καρδιὰ ἢ θλίψη. Σὰν ζωογόνος ἥλιος ἢ ὀδύνη διαλύει τὰ σύννεφα τῶν παθῶν. Ἐτσι γίνεται συνήθως, ὅπως βεβαιώνει καὶ ὁ προφητικὸς λόγος: «**Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθημέν σου**». Τὸ ἀντίθετο εἶναι κάτι τὸ σπάνιο. Ὁ πόνος φέρνει τὸν ἀμαρτωλὸ κοντὰ στὸν Χριστό.

Ο ΘΛΙΒΟΜΕΝΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣ

Καλὰ ὁ ἀμαρτωλός· μὰ μὲ τὸν θλιβόμενο δίκαιο τί γίνεται; Αὐτὸς ζεῖ κατὰ Θεόν. «**Ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετᾷ ἡμέρας καὶ νυκτός**». Ποιὸ σκοπὸ ἔχει ὁ πόνος στὴν περίπτωσή αὐτή;

Πρῶτον· προλαβαίνει τὸ κακὸ ἢ θλίψη. Γνωρίζουμε ὅλοι σχεδὸν τὴ μεγάλη σημασία τῆς προληπτικῆς ἱατρικῆς. Τὰ ἐμβόλια καὶ τὰ παρόμοια φάρμακα εἶναι μέσα αὐτῆς τῆς ἱατρικῆς. Καὶ παρ' ὅλο τὸν πόνο τὸ μὲν πόνος καρὰ τὰ δεχομαστε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴν ἄρρωστήσουμε. Τὰ ἐμβόλια τῶν θλίψεων ἀνάλογο ρόλο παίζουν γιὰ τὴν ἀσθένειά τῆς ψυχῆς μας. Προλαβαίνουν τὸν κίνδυνο καὶ ἀποτρέπουν τὴν περίπτωσή ἀναπτύξεως στὴν ψυχὴ τοῦ καρκινώματος τῆς ἁμαρτίας. Τὸ παράδειγμα τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἶναι τόσο χαρακτηριστικὸ στὴν περίπτωσή αὐτή. Σκευὸς ἐκλογῆς ὑπῆρξε. Μέχρι τρίτου οὐρανοῦ. Πρῶτος μετὰ τὸν ἓνα, τὸν Χριστό, ἦταν. Καὶ ὅμως πόσο πόνεσε, πόσο ἐθλίβηκε! Μέσα σὲ κόπους καὶ θλίψεις καὶ θανάτους καθημερινούς περνᾷ ἡ ζωὴ του. Καὶ κοντὰ σ' αὐτὰ ὅλα, ἔρχεται καὶ ἡ χρόνια ἀσθένεια. «**Ἐδόθη μοι σκόλοψ τῆ σαρκί**», γράφει. Σὰν καρφὶ πυρακτωμένο τὸν περνοῦσε ὁ πόνος. Γιὰ ποιὸ σκοπὸ; «**Ἴνα μὴ ὑπεραίρωμαι**», προσθέτει. Γιὰ νὰ μὴν ὑπερφηανεθῶ, γιὰ νὰ μὴν πέσω στὸν ἐγωισμό, τὴν ἔπαρση καὶ τὴν ἀλαζονεία. Μήπως καὶ σὲ μᾶς ἡ ἀσθένεια, ἡ στέρση, ὁ θάνατος καὶ τὰ ἄλλα κακὰ εἶναι προληπτικὰ φάρμακα, γιὰ νὰ μὴν γεννηθεῖ ἢ πανώλη τῆς ματαιοδοξίας καὶ τῆς φιλοχρηματίας καὶ τὰ ὅμοια μὲ αὐτά; Δεύτερον· σκοπὸς τῆς θλίψεως εἶναι ἡ τόνωση καὶ ἐκγύμναση τοῦ δίκαιου στὴν ἀρετῇ. Ὁ πολυάθλος Ἰωβ ἀπέδειξε μὲ τὸν πειρασμὸ τῶν θλίψεων ὅτι δὲν εἶναι ἀπλὸς ὠφελιμισμὸς ἢ εὐσεβεία του, ἀλλὰ ἡ γνήσια πρὸς τὸν Θεὸ ἀγάπη του. Ἐτσι ἔλαμψε λαμπρότερα ὅταν ἐξῆλθε ἀπὸ τὸ καμίνι τοῦ πόνου.

«Εἶπεν ὁ Κύριος: ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἔαν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. ν' 34 - θ' 1
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. δ' 14 - ε' 6

ψυχῆς αὐτοῦ; Ὃς γὰρ ἔαν ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνηθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἔληλυθειαν ἐν δυνάμει.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

«Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν».

Βρισκόμαστε στὶς παραμονὲς τῆς μεγάλης ἐθνικῆς ἐορτῆς, ποὺ μᾶς θυμίζει τὴν ἀγάπη τῶν προγόνων μας γιὰ τὴν ἐλευθερία. Καὶ στοὺς ἱεροὺς ναοὺς μας ἀκοῦμε τὸ «**ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν**». Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Κυρίου, εἶναι ἕνα σάλπισμα ἐλευθερίας πάνω στὴν ὁποία στηρίζεται κάθε ἄλλη ἐλευθερία. Ὁ τελείως καὶ ἀπολύτως ἐλεύθερος Κύριος, καλεῖ τὸν ἄνθρωπο νὰ τὸν ἀκολουθήσει ἐντελῶς ἐλεύθερα, στὸ δρόμο ποὺ τοῦ δείχνει. Ἐπίκαιρη λοιπὸν εἶναι ἡ μελέτη αὐτῶν τῶν λόγων, μὲ τοὺς ὁποίους ἀρχίζει τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο:

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΜΑΣ

Ἡ ἐλευθερία ἀποτελεῖ ἕνα ἀκριβὸ θησαυρό. Εἶναι τὸ μεγάλο καὶ πολύτιμο δῶρο μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Δημιουργὸς προίκισε τὸν καθένα μας. Ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε, ὅπως μᾶς λέει ἡ Ἁγία Γραφή, «**κατ' εἰκόνα Θεοῦ**». Ἐφ' ὅσον ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ἀπόλυτη ἐλευθερία καὶ ἡ «**εἰκόνα τοῦ Θεοῦ**», ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε ἐλεύθερος. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν ἔχει καὶ πολλὴ σημασία ἂν ὁ ἄνθρωπος εἶναι δοῦλος ἢ ὑπηρετῆς σὲ κάποιον ἢ ἐλεύθερος, Ἑλληνας ἢ Ἰουδαῖος, ἄνδρας ἢ γυναίκα, φτωχὸς ἢ πλούσιος. Σημασία ἔχει ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνα δημιουργημὰ πνευματικὰ ἐλεύθερο καὶ ἐσωτερικὰ ἀνεξάρτητο, εἶναι δηλαδὴ μιὰ προσωπικότης. Τὴν ἐλευθερία τῆς ψυχῆς καμία δύναμη τοῦ κόσμου δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀφαιρέσει, ὅσες δυνάμεις κι ἂν διαθέτει. Ἔτσι μποροῦμε νὰ καταλάβουμε τὰ τόσο ἀπλά, μὰ καὶ τόσο βαθιὰ λόγια τοῦ ἑθναπόστολου ἁγίου Κοσμᾶ ποὺ ἔλεγε: «*Ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοὶ καὶ τέκνα μου ἀγαπητά! Ψυχὴ καὶ Χριστὸς σᾶς χρειάζονται. Αὐτὰ τὰ δύο ὅλος ὁ κόσμος νὰ πέσῃ ἐπάνω σας δὲν ἔμπορεῖ νὰ σᾶς τὰ πάρῃ, ἐκτὸς καὶ τὰ δώσετε μὲ τὸ θέλημά σας*». Αὐτὰ ὅμως τὰ λόγια δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ πιστὴ ἠκὼ τῶν λόγων τοῦ Ἐλευθερωτοῦ τῶν ψυχῶν μας. Ὁ Κύριος εἶπε: «**μὴ φοβηθῆτε ἀπ' ἐκείνους ποὺ θανατώνουν τὸ σῶμα, δὲν ἔχουν ὅμως τὴ δύναμη νὰ θανατώσουν τὴν ψυχὴ**». Αὐτὴ τὴν ψυχὴ τὴν θανατώνουμε μόνο, ὅταν μὲ τὴ θέλησὶ μας τὴν κάνουμε δούλη τῆς ἁμαρτίας.

Αὐτὸ τὸ δῶρο τῆς ἐλευθερίας, τὸ νὰ λέει ἡ συνείδησὶς μας ἕνα ναι ἢ ἕνα ὄχι, τὸ σέβεται καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Κύριος. Γι' αὐτὸ καὶ σήμερα λέει: «**ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν**». Δὲν ἀναγκάζει κανένα. Ἐθελοντὲς ζητεῖ ὁ αἰώνιος Ἀρχηγὸς τῆς πιστεῶς μας. Δὲν ἐξουσιάζει μὲ τὴν βία τὸν ἐσωτερικὸ μας κόσμο, παρὰ μόνο ἂν ἐμεῖς, ἐλεύθερα, τοῦ τὸ ζητήσουμε. Αὐτὸ ὅμως μᾶς κάνει νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ἐλευθερία μας εἶναι ὑπεύθυνη. Ἐχομε δηλαδὴ

μεγάλη εὐθύνη, ὅταν διαλέγουμε μεταξὺ Χριστοῦ καὶ κόσμου, φωτὸς καὶ σκότους, ἀρετῆς καὶ κακίας. Ἐχομε εὐθύνη γιατί κάποια μέρα θὰ λογοδοτήσουμε γι' αὐτὴ τὴν χρῆση τῆς ἐλευθερίας ποὺ μᾶς χάρισε ὁ σταυρὸς τοῦ Κυρίου, τὸ αἷμα καὶ ἡ θυσία τοῦ Ἐσταυρωμένου.

ΦΥΛΑΚΕΣ ΓΡΗΓΟΡΕΙΤΕ

Σὲ ἀδιάκοπο κίνδυνο βρίσκεται ὁ θησαυρὸς τῆς ἐλευθερίας μας. Ἀπὸ ὦρα σὲ ὦρα ἢ ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή μπορεῖ ἡ ἐλευθερία μας νὰ χαθεῖ. Αὐτὴ ἡ σκέψη πυρπολεῖ τὸν ἀκάματο ἐργάτη τοῦ Χριστοῦ, τὸν ἀπόστολο Παῦλο, καὶ γράφει: «**Τῇ ἐλευθερίᾳ ἢ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν στήκετε καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε**». Δηλαδὴ μείνετε στερεοὶ στὴν ἐλευθερία τὴν ὁποία μᾶς ἐχάρισε ὁ Χριστὸς καὶ μὴ ὑποκύπτετε πάλι στὸ ζυγὸ τῆς δουλείας. Ὁ ἀπελεύθερος Χριστοῦ, ὀφείλει νὰ ζεῖ κοντὰ στὸν Χριστό, γιατί «**οὐ τὸ Πνεῦμα Κυρίου ἐκεῖ ἐλευθερία**». Ἡ χριστιανικὴ ζωὴ δὲν εἶναι πίεση ἢ βία. Τὰ «μὴ», τὰ «οὐ» τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν εἶναι ἀπώλεια τῆς ἐλευθερίας μας. Τὸ νὰ ζεῖ κανεὶς «**ἐν καινότητι πνεύματος**» καὶ νὰ εἶναι «**δοῦλος Χριστοῦ**», ἐφ' ὅσον «**ἐδουλώθη τῇ δικαιοσύνῃ**» εἶναι πραγματικὴ ἐλευθερία. Τότε μόνο μπορεῖ νὰ λέει ὁ πιστὸς «**πάντα μοι ἔξουσιν**». Τώρα ποὺ ἀκολουθῶ τὸν Κύριο εἶμαι αὐτεξούσιος. Πράγματι ἡ «**ἐν Χριστῷ ζωὴ**» μᾶς ἐνώνει μὲ τὸν Κύριό μας. Ἔτσι ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι γιὰ μένα τὸν πιστό, κάτι τὸ ἐξωτερικὸ, ποὺ μᾶς λέει αὐτὸ νὰ κάνεις καὶ αὐτὸ νὰ μὴν κάνεις. Ἀφοῦ ἐγὶνε ἕνα μὲ τὴ συνείδησὶς μου τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, ἀφοῦ ἔχω «**νοῦν Χριστοῦ**» καὶ θέλησῃ Ἰησοῦ, λέω μὲ κάθε εὐχαρίστηση «**τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γινέσθω**».

Δουλεία εἶναι ἡ ἀνομία. Τὰ πάθη τῆς σαρκὸς εἶναι ἐκεῖνα ποὺ δημιουργοῦν τοὺς θλιβεροὺς δεσμῶτες. «*Τὸ ὑποπεσεῖν καὶ παραχωρῆσαι τοῖς πάθεσιν ἐσχάτη δουλεία*» εἶναι κατὰ τὸν ἱερό Χρυσόστομο. Ἡ ἁμαρτωλὴ ζωὴ κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ πεῖ μὲ πίκρα: «*Μὴ ζητᾶς νὰ μ' ἀναστήσεις δὲν μπορῶ*». Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια δὲν θέλουν νὰ τὴν παραδεχθοῦν μερικοί. Καὶ ὅμως ἡ ἀλήθεια εἶναι αὐτὴ. Τὰ μέλη μας τότε γίνονται «**δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ**». Ὁ ψυχικὸς μας κόσμος εἶναι σκλάβος κακῶν ἐπιθυμιῶν. Εἶμαστε «**δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας**» ὅπως γράφει ἡ πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή. Γι' αὐτὸ ἄς μὴ ἐπαναπαυόμαστε ὅτι ἀποκτήσαμε τὴν ἐλευθερία τῆς ψυχῆς μετὰ τὴν ἱερὴ ἐξομολόγησιν καὶ τὴ θεία Εὐχαριστία. Ἄς γρηγοροῦμε ὅπως ἐπαγρυπνοῦν οἱ φύλακες στὰ ἀκριτικὰ φυλάκια.

Ἄγώνας γιὰ τὴν ἐλευθερία

Ἡ πίστι καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν ἀγωνιστῶν στὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, ἦταν ἡ ρίζα ἀπὸ τὴν ὁποία ξεπετάχθηκε ἡ ψυχικὴ καλλιέργεια καὶ οἱ ἀρετὲς τῶν πολεμιστῶν. Οἱ ἀρετὲς ποὺ ἀποτέλεσαν τὸ θεμέλιο τοῦ ἔθνικοῦ ξεσηκωμοῦ.

Μερικοί, κάπως πρόχειρα, μιλοῦν μόνο γιὰ ἐλαττώματα τῶν ἀγωνιστῶν, γιὰ φιλονικεῖες καὶ ἐχθρότητες. Χωρὶς βέβαια ν' ἀρνηθοῦμε ἢ νὰ παρασιωπήσουμε ὅτι καὶ οἱ ἀγωνιστὲς ὡς ἄνθρωποι εἶχαν καὶ σκιερὲς πλευρὲς, εἶχαν ξεσπάσματα θυμοῦ καὶ συγκρούσεις, ἐν τούτοις, ἂν ὅλα αὐτὰ μελετηθοῦν βαθύτερα, θὰ βροῦμε ἓνα ἀτράνταχτο ὑπόβαθρο, ποὺ ἐμφανίζεται στὶς δύσκολες ὥρες.

Οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι ποὺ κλείνουν στὴ φυλακὴ τὸν Κολοκοτρῶνη σὰν στασιαστή, λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴ τοῦ Ἱμπραήμ, τὸν ἀποφυλακίζουν καὶ τὸν ὑψώνουν στὴν ἀρχιστρατηγία. Ἐμπρὸς στὸν κίνδυνο παραμερίζουν τὰ πάντα. Ὁ καλὸς ἑαυτὸς τους ὑπερτερεῖ. Ἡ ἴδια αἰτία φέρνει τὴν κεραυνοβόλο συμφιλίωση τοῦ Καραϊσκάκη μὲ τὸν Ζαΐμη καὶ τὸν διορισμὸ του ὡς στρατάρχη τῆς Ρούμελης.

Οἱ ἱερεῖς, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ἐπίσκοπο Ρωγῶν καὶ οἱ πρόκριτοι, σημειώνει ἡ ἱστορία, «*συνέπασχον καὶ συνεκακουχοῦντο*» μαζί μὲ ὅλους τοὺς κατοίκους στὴν πολιορκία τοῦ Μεσολογγίου. Τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Οἰκονομίας στέλνει στὸν Ἐπίσκοπο, ποὺ ὑπέφερε καὶ πεινοῦσε, διακόσια γρόσια γιὰ τὶς ἀτομικὲς του ἀνάγκες. Ἀλλὰ κι αὐτὰ τὰ μοιράζει σὲ ἄλλους πιδὲ πεινασμένους ἀδελφούς του.

Ἄλλοι δίνουν ὅλη τὴν περιουσία τους γιὰ τὴ συνέχιση τοῦ ἀγῶνα καὶ τὴν προστασία τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν χηρῶν καὶ ἄλλοι τὸ τελευταῖο τους γρόσι.

Ὑπέροχη εἶναι ἡ σκηνή, μὲ ἦρωα τὸν Γεώργιο Γεννάδιο, μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ Μεσολογγίου. Ξυπόλυτοι, ρακένδυ-

τοι, πεινασμένοι οἱ ἀτρόμητοι πολεμιστὲς εἶχαν μαζευτεῖ στὸ Ἀνάπλι, χωρὶς κανεὶς νὰ μπορεῖ νὰ τοὺς βοηθήσει. Τότε ὁ Γεννάδιος στηλώνει τὸ κορμί του στὸν γεροπλάτανο, συνάξει ὅλους γύρω του καὶ τοὺς ζητάει νὰ «*δώση ἕκαστος ὅ,τι ἠμπορεῖ διὰ τοὺς ἀνδρείους αὐτούς*» καὶ ἔδειξε τοὺς Μεσολογγίτες. Καὶ συνέχισε: «*Ἰδοὺ ἡ πενικρὰ προσφορά μου. Ἄς μὲ μιμηθῇ ὅποιοι θέλει!*»

Κι ἔριξε μπροστά τους τὸ πουγγί του μὲ τὰ λίγα γρόσια, ὅ,τι εἶχε καὶ δὲν εἶχε. Ἦταν τὸ «δίλεπτο» τῆς χήρας, ποὺ τόσο ἐπαίνεσε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος.

-Ἰδοὺ, εἶπε, ὅ,τι ἔχω τὸ προσφέρω εὐχαρίστως! Ἀλλ' ὄχι, δὲν προσέφερα ἀκόμη τὸ πᾶν. Ἐχω καὶ κάτι ἄλλο νὰ προσφέρω καὶ προσφέρω τὸν ἑαυτό μου. Ὅποιοι θέλει ἄς μὲ πάρει ὡς δάσκαλο τῶν παιδιῶν του γιὰ τέσσερα χρόνια. Ἄς καταβάλλει στὸ κοινὸ ταμεῖο ὅσα θέλει ὡς τίμημα γιὰ τοὺς διδασκαλικούς μου κόπους καὶ ἐγὼ ἀμέσως τὸν ἀκολουθῶ.

Αὐτὴ ἡ ἀγάπη, ποὺ ἔκαιγε στὰ στήθη τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ Εἰκοσιένα, φθάνει μερικὲς στιγμὲς καὶ στὴν πιδὲ λαμπρὴ μορφὴ τῆς: στὴ συγχώρηση καὶ τῶν ἐχθρῶν, ποὺ εἶναι τόσο εὐαγγελικὴ ἀρετή!

Θυμηθεῖτε τὸν Γέρο τοῦ Μωριά. Ὅχι μόνο συγχωρεῖ τὸν φονιά τοῦ ἀδελφοῦ του, ἀλλὰ καὶ τὸν καλεῖ στὸ τραπέζι του. Ἡ μάνα του δὲν βαστᾶ καὶ τοῦ

λέει:

-Παίδι μου, καὶ στὸ τραπέζι μας θὰ τὸν βάλεις τὸν φονιά τοῦ παιδιοῦ μου;

-Σῶπα, μάνα, εἶπε ὁ μεγάλος καρδὸς ἀγωνιστῆς. Αὐτὸ εἶναι τὸ καλύτερο μνημόσυνο ποὺ κάνουμε τοῦ σκοτωμένου!

Οἱ ἀρετὲς, ποὺ φανερώνουν οἱ ἔθνικοι ἀγωνιστὲς τῆς Ἐπαναστάσεως εἶναι ποικίλες. Παρουσιάζονται στὶς σχέσεις τους μὲ συμπολίτες καὶ ἐχθρούς, ἀλλὰ φανερώνονται καὶ σὲ ἄλλες στιγμὲς, μὲ ἄλλες ἐκφάνσεις, ποὺ μᾶς πείθουν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι εἶχαν μιὰ βαθιὰ καλλιέργεια, ἀποτέλεσμα τοῦ πόνου, ἀλλὰ καὶ τῆς σπορᾶς ἐνὸς Κοσμᾶ Αἰτωλοῦ καὶ τόσων ἄλλων ἀφανῶν ἀποστόλων τῆς Τουρκοκρατίας.

Ἄς θυμηθοῦμε τὴν ταπεινὴ τους στάση καὶ τὴν ἐκούσια ὑποταγὴ στοὺς φιλέλληνες. Εἶναι, συχνά, πρόθυμοι γιὰ θυσία, ὄχι μόνο τῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐγωισμοῦ, ποὺ εἶναι θυσία πολὺ πιδὲ βαριὰ καὶ πολὺ πιδὲ δύσκολη. Προσέρχονται ταπεινὰ καὶ πειθαρχικὰ στὸ τακτικὸ σῶμα τοῦ Φαβιέρου, ἀγωνιστῆς, ποὺ εἶχαν τὸ βαθμὸ τοῦ στρατηγοῦ, σὰν ἀπλοὶ στρατιῶτες.

Χριστιανικὸ πνεῦμα σὲ ὅλη του τὴν ἀκτινοβολία φανερώνουν τὰ περιστατικὰ αὐτά. Πνεῦμα, ποὺ στήριξε καὶ πραγματοποιοῖ τὸν ἱερὸ ἐκεῖνο ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐλευθερία, ποὺ εἶναι δῶρο Θεοῦ. Πνεῦμα, ποὺ ζητᾶ καὶ σήμερα μιμητὲς.

ZOH Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν. Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

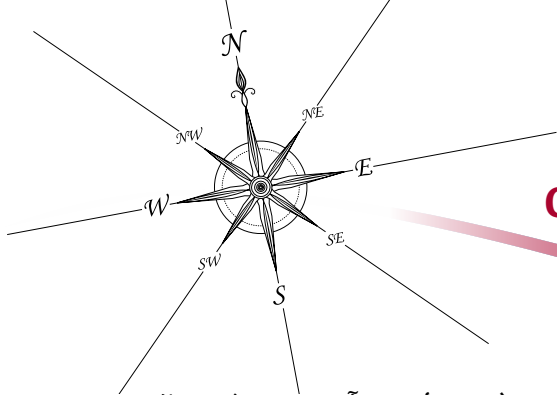
Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΔΕΡΚΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (1750 - 1821)

3

Άπερίγραπτη ἦταν ἡ χαρὰ τοῦ λαοῦ, ὅταν πληροφορήθηκαν τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Μητροπολίτη τους καὶ τὸν ἀντίκρυσαν νὰ ἐπιστρέφει πίσω στὸν Μυστρά. Οἱ πρόκριτοι μὲ συγκίνηση τὸν καλωσόρισαν, ὁ κόσμος μὲ δάκρυα τὸν ὑποδέχθηκε. Καὶ αὐτός, μὲ καρδιὰ πλημμυρισμένη ἀπὸ εὐγνωμοσύνη, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀνέλπιστη σωτηρία του.

Τὰ πράγματα ὅμως τώρα πιά δὲν εἶναι εὐκόλα γιὰ τὸν Μητροπολίτη Σπάρτης. Ἐχει πέσει στὴ δυσμένεια τοῦ Πασᾶ. Αὐτὸ δὲν ἦταν καθόλου εὐχάριστο γιὰ κάθε ραγιά. Γινόταν ὅμως τρομερὰ ἐπικίνδυνο, ὅταν ἐπρόκειτο γιὰ ἕναν Ἱεράρχη ποῦ τότε ἦταν ὁ πρῶτος ἀνάμεσα στοὺς προκρίτους τῆς ἐπαρχίας του. Αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τὸν Γρηγόριο. Ὁ Πασᾶς ἀφοῦ πῆρε τὰ γρόσια γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Δεσπότη, ἀποφάσισε νὰ τὸν συλλάβει πάλι. Ἔστειλε λοιπὸν τότε ἕναν ἀξιωματικὸ στὴν Σπάρτη μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ παρασύρει στὴν Τριπολιτὰ τὸν Γρηγόριο.

Ἡ σκηνή, ποῦ θὰ περιγράψουμε, διαδραματίζεται στὴ Μητρόπολη τοῦ Μυστρά, τὸ 1790. Ὁ Γρηγόριος ἤρεμος, κάθεται στὸν καναπέ του. Ἀπέναντί του εἶναι ὁ Τοῦρκος ἀξιωματικὸς, ποῦ ἔχει ἔλθει ἀπὸ τὸν Πασᾶ.

-...Λοιπὸν, Δεσπότη μου, τοῦ λέει μιὰ στιγμή ὁ Τοῦρκος, αὐτὰ μοῦ εἶπε ὁ Πασᾶς, ποῦ θὰ σὲ περιμένει γιὰ νὰ συζητήσῃ καὶ μὲ τὴν ἀφεντιά σου τὰ ζητήματα.

Ἡ σκέψη τοῦ Γρηγορίου, ὅσο ὁ Τοῦρκος μιλοῦσε, ἔτρεχε ἀλλοῦ. Τὸ ἴδιο δὲν εἶχε γίνει πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια; Ναι καὶ τότε, συλλογιζόταν, κάποιος ἄλλος μαντατοφόρος τοῦ Πασᾶ εἶχε παρασύρει στὴν Τριπολιτὰ τὸν προκάτοχό του, τὸν Ἀνανία. Καὶ τότε ἡ ἴδια σκηνοθεσία. Τὰ δῆθεν ζητήματα ποῦ ἔπρεπε νὰ συζητηθοῦν ἦταν τὸ ὑποὐλο δόλωμα, ποῦ τράβηξε τὸν γενναῖο ἐκεῖνο Ἐθνομάρτυρα στὴ σφαγή. Κάτι τέτοιο μὲ περιμένει καὶ μένα ἂν πέσω γιὰ δευτέρη φορά στὰ χέρια του σκέπτεται ὁ Μητροπολίτης, ἐνῶ ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Σαλάμπαση προσπαθεῖ νὰ τὸν πείσει νὰ φύγουν ἀμέσως γιὰ τὴν Τριπολιτὰ...

Κάποια στιγμή ὁ Δεσπότης σηκώνεται καὶ μπαίνει στὸ δωμάτιό του γιὰ νὰ ἐτοιμασθεῖ, ὅπως ὑπέθεσε ὁ Τοῦρκος, ποῦ περίμενε ἀμέριμος. Περνοῦν λίγα λεπτά καὶ ἐπικρατεῖ ἀπόλυτη ἡσυχία. Κανένας θόρυβος δὲν ἀκούγεται πιά. Περνοῦν καὶ ἄλλα λεπτά, κι ἄλλα κι ἄλλα καὶ ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Πασᾶ περιμένει ἀκόμα νὰ ξαναφανεῖ ὁ Γρηγόριος. Ἀλλὰ τίποτε. Ὁχ, Ἀλλάχ, Ἀλλάχ, μὲ γέλασε ὁ γκιαούρης, ξεφωνίζει κάποια στιγμή καὶ ὀρμáει

μέσα στὸ δωμάτιο τοῦ Δεσπότη. Ἀλλὰ πουθενὰ Δεσπότης. Ἀνοίγει τὶς κασέλες, ψάχνει στὶς καταπακτὲς ἀλλὰ πουθενά. Ντροπιασμένος κατεβαίνει στὴν αὐλή, ποῦ τὸν περιμένουν οἱ στρατιῶτες του.

-Μήπως τὸν εἶδατε πουθενά, τοὺς ρωτᾷ ἀναστατωμένος.

-Ποιόν; ἀπαντοῦν ξαφνιασμένοι... Ὁ ἀξιωματικὸς δαγκώνει τὰ χεῖλη του χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ καὶ ἐτοιμάζεται νὰ γυρίσει ἄπρακτος στὸν ἀφέντη του...

Τί λοιπὸν εἶχε συμβεῖ; Ὁ Γρηγόριος μόλις ξέφυγε ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Τοῦρκου, κατέβηκε ἀθόρυβα στὴν αὐλή, πῆγε στὸ σταῦλο, καβάλησε τὸ πιὸ γοργὸ ἄλογο καὶ ἔτρεξε μέσα ἀπὸ τὰ χωράφια πρὸς τὴν παραλία. Φθάνει στὸ Μαραθωνήσι, κοντὰ στὸ ἀρχαῖο Γύθειο. Ἐκεῖ πηδάει σ' ἕνα μικρὸ καΐκι ἐνὸς ἔμπιστου φίλου του καὶ σαλπάρει. Ὑστερα ἀπὸ πολλὲς ὥρες ταξίδι πατᾶ τὸ πόδι του στὸ ἠρωικὸ νησί, στὴν Ὑδρα. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν μένει πολὺ καιρὸ. Μπαρκάρει σ' ἕνα καράβι, ποῦ πήγαινε στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ τραβάει γιὰ τὴ Βασιλεύουσα.

Βαθιὰ συγκινημένος ὁ Γρηγόριος ἀντικρῦζει πάλι τὴ σκλαβωμένη Πόλη. Νὰ οἱ θόλοι τῆς Ἁγίας Σοφίας -«τὸ μεγάλο Μοναστήρι»- ποῦ περιμένει τὸν παπᾶ νὰ βγεῖ νὰ συνεχίσει τὴ λειτουργία, ποῦ ἄφησε μισοτελειωμένη τὴ φρικτὴ ὥρα, ποῦ κούρσεψαν τὴν Πόλη. «Πάλι μὲ χρόνους μὲ καιροὺς πάλι δικὰ μας θᾶναι»... Μὲ τέτοιες σκέψεις ὁ Μητροπολίτης βαδίζει πρὸς τὸ Πατριαρχεῖο. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τὸν δέχεται μὲ ἀγάπη. Τὸ βράδυ Πατριάρχης, Δεσποτάδες, πρόκριτοι συγκεντρώνονται στὴ μεγάλην τραπεζαρία καὶ ὁ Γρηγόριος τοὺς διηγεῖται τὰ γεγονότα τοῦ Μωριά!

Λίγο καιρὸ ἀργότερα καὶ ἀκριβῶς τὸν Νοέμβριο τοῦ 1791, κατὰ τὴ γνώμη νεώτερων βιογράφων, ὁ Γρηγόριος μετατέθηκε στὴ Μητρόπολη Βιδύνης. Ἀλλὰ ποῦ ἦταν αὐτὴ ἡ Μητρόπολη; Τὸ Βιδύνιο ἦταν μιὰ μεγάλη βουλγαρικὴ πόλη στὴ δεξιὰ ὄχθη τοῦ Δούναβη. Τὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας ἦταν ἔδρα Ἐπισκόπου καὶ εἶχε ἕνα ὠραῖο καθεδρικὸ ναό.

Ἐκεῖ ἦταν ἡ ἔδρα καὶ τοῦ περιβόητου Πασβάντογλου, ποῦ ἔπαιξε περίεργο ρόλο στὰ προεπαναστατικὰ γεγονότα τῶν ἡμερῶν ἐκείνων. Τὴν ἐποχὴ, ποῦ ἔφθασε ὁ Δεσπότης ἐκεῖ ὁ Πασβάντογλου συνδεόταν μὲ στενὴ φιλία μὲ τὸν Ρήγα Φεραῖο. Ἀλλὰ καὶ ὁ Μητροπολίτης εἶχε στενὲς σχέσεις μὲ τὸν Ρήγα. Ἔτσι ὁ κοινὸς φίλος ἐγίνε ἡ αἰτία, ὥστε νὰ συνδεθεῖ ὁ Γρηγόριος μὲ τὸν Πασβάντογλου.

(Συνεχίζεται)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΖΗΤΑΕΙ ΣΥΝΕΧΙΣΤΕΣ

Η 25η ΜΑΡΤΙΟΥ δέν είναι μιὰ συνηθισμένη επέτειος. Είναι ό ξεσηκωμός του δούλου Γένους για τήν ανάκτηση τής ελευθερίας του. Μιὰ κούφτα Ἑλληνες, σχεδόν άοπλοι, αλλά με όπλισμένη ψυχὴ καὶ ύψηλό φρόνημα, πυρπολημένοι από άγάπη στην Πατρίδα καὶ τόν πόθο τής ελευθερίας, ύψωσαν τὸ άνάστημά τους καὶ γονάτισαν μιὰ πανίσχυρη αὐτοκρατορία. Ήταν ή νίκη του πνεύματος ἐπὶ τής ύλης, τής ελευθερίας ἐπὶ τής τυραννίας, τής ψυχῆς ἐπὶ τής παγερῆς λογικῆς τῶν άριθμῶν. Μιὰ νίκη πού είχε ως θεμέλιο τήν πίστη στὸν Θεό καὶ τήν θυσία. Κανένας πού ἐπιθυμεῖ τήν ἐπιβίωση του Ἔθνους, δέν πρέπει νά λησμονεῖ, πῶς «τὴν ελευθερία ἐτούτη δέν τὴν βρήκαμε στοὺς δρόμους». Ἡ ἱστορία μας δέν εἶναι «φτηνοὶ πανηγυρισμοί». Εἶναι μιὰ χρυσὴ άλυσίδα από άδιάκοπες ἐποποιίες καὶ μοναδικούς ήρωισμούς. Τὸ χῶμα αὐτό, πού πατάμε καὶ κινούμεθα ἐλεύθεροι, εἶναι σπαρμένο με κόκκαλα ήρώων καὶ ποτισμένο με αἷμα μαρτύρων. Κάθε φορά πού κινδύνευε αὐτὸ τὸ Ἔθνος σύσσωμος ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ύψωνε τὸ άνάστημά του καὶ βροντοφωνοῦσε άσυνθηκολόγητο τὸ ὄχι τής γενναιότητος. Αὐτὴ ή ἱστορία του ἔθνικου μεγαλείου καὶ του ήρωισμού ζητάει καὶ σήμερα συνεχιστές.

ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΣΗΨΗ

ΑΝΗΣΥΧΕΙ ὁ ἑλληνικὸς λαός. Δυστυχῶς ή δι-άβρωση ἔχει προχωρήσει πολύ, πάρα πολύ. Κρίση άξιῶν. Κρίση ήθικῆ. Διαφθορὰ καὶ σήψη παντοῦ. Δέν εἶναι ή νόσος πού άνησυχεῖ. Εἶναι ή άπόρριψη τής θεραπείας πού προκαλεῖ τὸ δημόσιο αἴσθημα. «Οὐ γὰρ τὸ νοσεῖν οὕτω χαλεπόν, ὡς τὸν νοσοῦντα μηδὲ θεραπεύεσθαι βούλεται» (Χρυσόστομος). Οἱ άποκαλύψεις, ιδιαίτερα σὲ ευαίσθητους δημόσιους τομεῖς, κλονίζουν τήν ἐμπιστοσύνη του λαοῦ. Ἡ ὄλη κατάσταση θυμίζει τοὺς λόγους του προφήτη Ἡσαΐα (κεφ. α΄) πρὸς τὸν πολυεργετημένο λαὸ καὶ τοὺς άρχοντές του, πού παρὰ τὶς μεγάλες εὐεργεσίες ἔμεναν πεισματικά άδιόρθωτοι. Ἄπο κεφαλῆς ἔως ποδῶν, ὀλόκληρος ὁ ὀργανισμός, μᾶς λέει ὁ προφήτης, βασιλεῖς καὶ άρχοντες, ἱερεῖς καὶ διδάσκαλοι νοσοῦν σοβαρὰ καὶ άδιαφοροῦν για τὸν ἔσχατο κίνδυνο πού διατρέχουν: **«Ἐγκατελίπατε τὸν Κύριον καὶ παρωργίσατε τὸν άγιον (τὸν Θεόν) του Ἰσραήλ... Πᾶσα κεφαλὴ εἰς πόνον καὶ πᾶσα καρδιά εἰς λύπην. Ἄπο ποδῶν ἔως κεφαλῆς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ὀλοκληρία»** (ὄλο τὸ σῶμα μιὰ πληγή). Ἡ μόνη ἔλπιδα σωτηρίας, συνεχίζει, εἶναι ή εὐλικρινὴς μετάνοια. **«Λούσασθε καὶ καθαροὶ γίνεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας από τῶν ψυχῶν ὑμῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου, παύσασθε από τῶν πονηριῶν ὑμῶν».**

Η ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΑΘΕΪΣΜΟΥ

ΕΖΗΣΕ ὅσο λίγοι τὸ δράμα τής Ρωσίας στὰ χρόνια του ἄθεου ἔρυθρου ὀλοκληρωτισμοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἔκ βαθέων λόγοι του ἔχουν ἰδιαίτερη σημασία καὶ διαρκῆ ἐπικαιρότητα. Θὰ ἔπρεπε, λοιπόν, σοβαρὰ νά μᾶς προβληματίσουν, γιατί, δυστυχῶς, ὁ ἀθεϊσμός με ποικίλες μορφές ἐπανερχεται προκλητικὸς σήμερα καὶ στην πολιτικὴ ζωὴ: «Πρὶν από μισὸ αἰῶνα, ὅταν ἀκόμα ἤμουννα παιδί, θυμᾶμαι άρκετοὺς ἡλικιωμένους πού ἔδιναν τήν ἐξῆς ἐξήγηση για τὴ μεγάλη συμφορὰ πού βρῆκε τὴ Ρωσία με τὴν ἐπικράτηση του Μαρξισμού: "Οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ξεκάσει τὸν Θεό καὶ γι' αὐτὸ συμβαίνουν ὄλα αὐτά". Ἐκτοτε ἔχω ἀφιερῶσει σχεδόν πενήντα χρόνια, μελετώντας τὴν ἱστορία τής ἐπαναστάσεως. Κατὰ τὴ διάρκεια αὐτῆς τής ἔρευνας ἔχω διαβάσει ἑκατοντάδες βιβλία, ἔχω συλλέξει ἑκατοντάδες προσωπικὲς μαρτυρίες καὶ ἤδη ἔχω ἐκδώσει ὀκτὼ τόμους στην προσπάθεια για καθαρισμό τῶν ἐρειπίων πού ἄφησε ή ἀνασταίωση. Ἄλλά ἂν με ρωτοῦσαν σήμερα, για νά διατυπῶσω, ὅσο λακωνικά εἶναι δυνατόν, τὴν πρώτη αἰτία τής καταστροφικῆς ἐπαναστάσεως, πού καταβρόχθισε περισσότερα από 60 ἑκατομμύρια συμπατριωτῶν μας, δέν θὰ μπορούσα ν' ἀπαντήσω ἀκριβέστερα από του νά ἐπαναλάβω: Οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ξεκάσει τὸν Θεό καὶ γι' αὐτὸ συνέβησαν ὄλα αὐτά».

ΞΕΧΑΣΑΝ ΤΟΝ ΘΕΟ

ΕΤΣΙ ἄρχισε τὴν ὀμιλία του, κατὰ τὴν παραλαβὴ του βραβείου Τέμπλετον στην Ἄγγλία, τὸν Μάιο του 1983, ὁ μεγάλος ἀγωνιστὴς τής ελευθερίας Ἀλεξάντερ Σολζενίτσιν. Ξέχασαν τὸν Θεό καὶ συνέβησαν ὄλα αὐτά. Ξέχασαν τὸν Θεό καὶ ἤλθε ή μεγάλη συμφορὰ. Ξέχασαν τὸν Θεό καὶ ἤλθαν οἱ τύραννοι νά πάρουν τὴ θέση Του. Καὶ συνεχίζει ὁ ἴδιος: «Οὐδέποτε ή ἀνθρωπότητα γνώρισε τέτοια ὀργανωμένη καὶ στρατοκρατικὴ ἀθεΐα καὶ πεισματικά κακόβουλη, ὅπως διδάσκεται από τὸν Μαρξισμό. Μίσος κατὰ του Θεοῦ εἶναι ή κινητήρια δύναμη του φιλοσοφικου συστήματος τῶν Μαρξ καὶ Λένιν. Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ θεμελιῶδες από τὶς πολιτικὲς καὶ ὀικονομικὲς τὸς αξιώσεις... Ἄλλά ὁ κομμουνισμός εἶναι καταδικασμένος ποτὲ νά μὴν νικήσει τὸν Χριστιανισμό...» Ἄληθινὰ προφητικοὶ λόγοι. Οἱ ἄνθρωποι στὴ θλίψη τους θυμῆθηκαν τὸν Θεό. Τὸν θυμῆθηκαν τὴ νύχτα τής μεγάλης δοκιμασίας. Καὶ ζύπνησαν από τὸ λήθαργο τής ἀποστασίας. Καὶ ἄρχισε ή ἀντίστροφη μέτρηση, ή μετάνοια. Καὶ με τὴν πίστη, πού ἀτσάλωνε τὸ φρόνημα καὶ γιγάντωνε τὴ θέληση για τὴν ἀποτίναξη του ἀθεϊστικου ζυγοῦ τής τυραννίας, ἤλθε ή πολυπόθητη ελευθερία. Ἡ πίστη ἔδειξε για μιὰ ἀκόμα φορά, πῶς εἶναι **«ή νίκη ή νικήσασα τὸν κόσμο».**

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰπποκράτους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ